Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН. ◆ № 200 (7941). ◆ 26 октябрь, 1982 йил ▲ СЕШАНБА ● Баҳоси 3 тийин.

СССР ХАЛҚЛАРИНИНГ ЯГОНА ОИЛАСИДА

КЎП миллатли Ватанимиз халқларининг қон-қардош ягона оиласидаги Совет Ўзбекистони ўтган 60 йил ичида индустрияси, қишлоқ хўжалиги юксак тараққий этган, фан ва маданияти гуллаб-яшнаган республикага айланди. Республикамиз меҳнаткашлари СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллик юбилейини халқ хўжалигининг барча соҳаларида улкан зафарларни қўлга киритган ҳолда кутиб олмоқдалар.

Навбатдаги 51-зарбдор ҳафталик Совет Ўзбекистонига бағишланади. Ўзбекистон ССРнинг совет ҳокимияти йилларида экономика, фан ва маданиятни ривожлантиришда эришган ютуқлари, халқлар қардошларча дўстлигининг қудратли кучи ҳақидаги материаллар билан газетамизнинг 2-саҳифасида танишасиз.

«ОҚ ОЛТИН» ХИРМОНИГА

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 25 ОКТЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

Биринчи устун—районлар, иккинчи устун—бир кунда тайёрланган пахта, учинчи устун—мавсум бошидан буён, тўртинчи устун — машинада бир кунда, бешинчи устун — мавсум бошидан буён машинада.

Бўка	0,27	115,27	0,07	113,21
Оққўрғон	0,20	109,63	0,15	105,50
Ғалаба	0,07	106,45	—	105,84
Пискент	0,20	106,04	0,05	109,28
Ўрта Чирчиқ	0,11	103,55	—	100,72
Коммунистик	0,18	102,83	—	93,31
Янгийўл	0,30	101,31	0,29	100,47
Бекобод	0,30	101,31	0,18	90,22
Чиноз	0,76	98,18	0,26	99,51
Область бўйича:	0,26	105,91	0,11	102,60

ПАХТАКОР, МЕХАНИЗАТОР ВА ҲАШАРЧИ ЎРТОҚЛАР!

● РЕСПУБЛИКАМИЗНИНГ УЛКАН «ОҚ ОЛТИН» ХИРМОНИНИНГ ТЕЗРОҚ БУНЁД ЭТИЛИШИГА МУНОСИБ ҲИССА ҚЎШИШ УЧУН ҲАР БИР ҚУЛАЙ ФУРСАТДАН, ТЕХНИКА ВА ИШЧИ КУЧИДАН САМАРАЛИ ФОЙДАЛАНАЙЛИК. ● ҲАР ҚАНДАЙ ОБ-ҲАВО ШАРОИТИДА ҲАМ ЗЎР УЮШҚОҚЛИК, МАРДЛИК, МАТОНАТ, ЖАСОРАТ, ФИДОКОРЛИК НАМУНАЛАРИНИ КЎРСАТАЙЛИК. ● ҚОЛГАН ҲОСИЛНИНГ СЎНГГИ ГРАММЛАРИГАЧА ЙИҒИШТИРИБ ОЛИБ ДАВЛАТГА ТОПШИРАЙЛИК. ● БУГУН ҲАММА ПАХТАКОР. ҲАР БИРИМИЗ ҲОСИЛ ТАҚДИРИ УЧУН ЖАВОБГАРМИЗ. БУ ЮКСАК МАСЪУЛИЯТНИ ТЎЛА ҲИС ЭТГАН ҲОЛДА ИШЛАЙЛИК. ҲАР КИМ ТЕРИМДА ЎЗ ЎРНИНИ ТЎҒРИ БЕЛГИЛАБ ОЛСИН. ● ЗИММАДАГИ ЮКСАК СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТНИ ҲЕЧ СЎЗСИЗ БАЖАРАЙЛИК!

Тўқувчи М. Қодирова беш йиллик планни бажарди

Тошкентдаги «Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмасининг илғор тўқувчиси коммунист Машкура Қодирова улуғ Октябрнинг 65 йиллиги ва СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги шарафига зарбдор вахта кунларини ажойиб меҳнат ғалабаси билан нишонламоқда. У 59 минг килограммдан кўпроқ биринчи навли мато тўқиб, ўз коллективида биринчи бўлиб шахсий беш йиллик топшириғини адо этди.

М. Қодирова «Бир беш йилликда икки беш йиллик топшириғини бажарайлик!» шиори остидаги мусобақага қўшилиб, нормадаги иккита тўқув машинаси ўрнига бир вақтнинг ўзида тўртта машинада ишлай бошлади ва корхона коллективи ўртасида авж олиб кетган кўп станокчилар ҳаракатини бошлаб берди. Машкура раҳбарлик қилаётган комсомол-ёшлар бригадасида ишлаб турган коммунистик меҳнат мактаби машғулотларида у ўзининг кўпгина дугоналарини бир йўла бир қанча машиналарда ишларни бажаришга ўргатди. Эндиликда уларнинг кўпчилиги кенгайтирилган хизмат зонасида меҳнат қилмоқдалар. (ЎзТАГ мухбири).

БЕШ ЙИЛЛИК ОДИМИ

СССР саноатида давлат планининг 1982 йил тўққиз ойи мобайнида бажарилиш якунлари тўғрисида СССР Марказий статистика бошқармасининг ахборотида бундай дейилади: саноат ходимлари шу йилнинг январь-сентябрь ойларида саноат ишлаб чиқаришини янада ривожлантиришни таъминладилар.

Саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 2,7 процент кўпайди. Меҳнат унумдорлиги 2 процент ошди; саноат ишлаб чиқариши ўсишининг тўртдан уч қисмига шу йўл билан эришилди. Маҳсулот реализация қилиш ҳажми юзасидан белгиланган план бажарилди.

Маҳсулотнинг энг муҳим турларини ишлаб чиқариш қуйидагича бўлди: электр энергия —997 миллиард киловатт —соат; нефть (газ конденсанти қўшиб ҳисобланган) —456 миллион тонна газ —368 миллиард куб метр; кўмир— 539 миллион тонна; пўлат —111 миллион тонна; қора металлар прокати (тайёр) 77,2 миллион тонна; пўлат қувурлар —13,5 миллион тонна; темир рудаси—183 миллион тонна; минерал ўғит (тўйимли моддаларнинг 100 процентига айлантириб ҳисоблаганда) —20,3 миллион тонна; ўсимликларни ҳимоя қилиш химиявий воситалари (шартли бирликларда)— 398 минг тонна; синтетик смола ва пластмасса —3,0 миллион тонна; химиявий тола ва ип —933 минг тонна; автопокришкалар —46,0 миллион дона; металл қирқиш станоклари — 1565 миллион сўмлик; программа асосида бошқариладиган автомат манипуляторлар (саноат роботлари) —3,6 минг дона; приборлар, автоматлаштириш воситалари ва уларнинг запас қисмлари— 3,5 миллиард сўмлик; ҳисоблаш техникаси воситалари ва уларнинг запас қисмлари —2,1 миллиард сўмлик; химия машина-ускуналари ва уларнинг запас қисмлари—578 миллион сўмлик; енгил ва озиқ-овқат саноати учун технология машина-ускуналари ҳамда уларнинг запас қисмлари— 1,1 миллиард сўмлик; магистрал юк вагонлари — 43,9 минг дона; автомобиллар —1,6 миллион дона; қишлоқ хўжалик машиналари —22,5 миллиард сўмлик; чорвачилик ва озуқа ишлаб чиқариш машиналари—1,7 миллиард сўмлик; дон йиғиш комбайнлари — 83,0 минг дона; пахта териш машиналари—7,5 минг дона; экскаваторлар —32,2 минг дона; қоғоз 4,1 миллион тонна, цемент — 92,1 миллион тонна.

Ҳамма турдаги газламалар — 8,2 миллиард квадрат метр; тикилган буюмлар — 17,4 миллиард сўмлик; ички ва устки трикотаж — 1,2 миллиард дона; чарм-пойабзал — 541 миллион жуфт; гўшт (саноат ишлаб чиқаргани — 6,7 миллион тонна; колбасалар — 2,3 миллион тонна; озиқ-овқат бўладиган балиқ маҳсулоти, жумладан балиқ консервалари — 4,8 миллиард сўмлик; сариёғ — 1,1 миллион тонна; ўсимлик ёғи — 1,7 миллион тонна; кондитер маҳсулотлари — 2,9 миллион тонна; консервалар — 12,5 миллиард шартли банка; соатлар — 52,4 миллион дона; чинни-фаянс ва мойолика идишлар — 624 миллион сўмлик; навли идишлар (шиша ва биллур) — 970 миллион сўмлик; радиоприёмник қурилмалар — 6,5 миллион дона; телевизорлар — 6,2 миллион дона, шу жумладан рангли телевизорлар — 2,3 миллион дона; холодильниклар — 4,4 миллион дона; кир ювиш машиналари —3,0 миллион дона; мотоцикллар ва мотороллерлар — 8,25 минг дона; мебель — 5,0 миллиард сўмлик ишлаб чиқарилди.

Газ, кўмир қазиб чиқариш, автомобиль покришкалари, металл қирқиш станоклари, приборлар, автоматлаштириш ва ҳисоблаш техникаси воситалари, енгил ва озиқ-овқат саноати учун технология машина-ускуналари, электровозлар, тракторлар, қишлоқ хўжалик машиналари ҳамда чорвачилик ва озуқа ишлаб чиқариш машиналари, экскаваторлар, халқ истеъмол қиладиган кўпгина моллар, шу жумладан, газламалар, озиқ-овқат бўладиган балиқ маҳсулотлари, ўсимлик ёғи, кондитер маҳсулотлар, соатлар, чинни-фаянс ва навли идишлар, мебель ишлаб чиқариш плани ошириб бажарилди.

Айрим ишлаб чиқариш бирлашмалари ва корхоналар маҳсулотнинг умумий ҳажми, меҳнат унумдорлигини ўстириш, маҳсулот таннархини камайтириш, жамғарма тўплаш юзасидан белгиланган планларни бажара олмади.

Қора металларнинг тайёр прокати, минерал ўғит, олтингугурт кислотаси, иморатбоп ёғоч, цемент, йиғма темирбетон, сариёғ, консервалар, холодильниклар, кир ювиш машиналари ва бошқа баъзи турдаги маҳсулотларни ишлаб чиқариш плани бажарилмай қолди. Маҳсулотларнинг истеъмолчиларга тузилган шартномаларга ва ижро этиш учун қабул қилинган нарядларга мувофиқ етказиб бериш тўла-тўкис таъминланмади. Ишлаб чиқаришнинг техникавий даражасини кўтариш юзасидан белгиланган тадбирлар амалга оширилди.

Саноат роботлари, радиоэлектрон аппаратлар, техникавий-иқтисодий параметрлари анча юқори бўлган машина ва ускуналар, нефть ва газ конларининг асбоб-ускуналари, магистрал газ қувурлари учун газ жўнатиш агрегатлари, қувур ётқизиш машиналари, программа асосида бошқариладиган металл қирқиш станоклари ишлаб чиқариш кўпайди.

Саноатда машина-ускуналардан фойдаланиш бир мунча яхшиланди.

Ишлаб турган корхона ва цехлар техника билан қайта қуроллантирилди ва реконструкция қилинди.

Саноат ходимлари ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш, ССР Иттифоқи ташкил этилганлигининг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун куч-ғайрат сарфламоқдалар.

(ТАСС).

ҲИССАЛАРИ КАТТА БЎЛДИ

● БЎКА. «Партия XIX съезди» колхозининг азамат пахтакорлари СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги шарафига зиммаларига олган социалистик мажбуриятларини шараф билан уддалашди. Мавжуд 1192 гектар пахта майдонидан 40 центнердан хирмон уюлиб, давлатга 4770 тонна «оқ олтин» армуғон этилди. Пахтанинг 90 проценти машиналар ёрдамида йиғиштириб олинди. Аҳмад Душабоев, Абдухошим Хасраев, Саид Худойқулов ва Турсунбой Раҳмонов бошлиқ бригада аъзоларининг бу улкан хирмонга қўшган ҳиссалари салмоқли бўлди. Улар ҳар гектар ердан 45—52 центнердан ҳосил олишди. Хўжалик механик-ҳайдовчилари Улаш Имомов, Рустам Абдуллаев, Шокир Исроилов ҳамда Саидназар Саидғаниевларнинг «зангори кема» бункеридан тўккан «оқ олтин»лари 140—160 тоннадан ошди.

Ҳали далаларда ҳосил мўл. Колхоз аъзолари пахтанинг сўнгги граммигача нобуд қилмасдан йиғиштириб олиш учун курашни бўшаштиришмаяпти.

* * *

«Кўкорол» совхозининг 3-бўлими аъзолари ҳам зафар маррасини эгаллашди. Чўл зонасидаги мавжуд 532 гектар ердан 27,5 центнердан ҳосил олиниб, 1452 тонналик хирмон уюлди. Бахши Искандаров, Фатали Муқаддамов, Рамзи Мустафоевлар бошлиқ бригадаларда ҳосилдорлик 32 центнерданга тўғри келди. Бўлимда давлатга пахта топшириш давом этяпти.

ОБЛАСТЬ МАТБУОТ МАРКАЗИ ХАБАР ҚИЛАДИ:

ЯНА 300 ТОННА

● ЧИНОЗ. «Октябрь 40 йиллиги» колхози заршуносслари мавжуд 680 гектар ердан 35,2 центнердан ҳосил олиб, дастлабки довондан ошишди. Давлатга 2400 тоннадан ортиқ пахта сотилди. Зарофат Эгамбердиева, Ўзган Ҳасанов, Саттор Абдужабборов ўртоқлар етакчилик қилаётган бригадаларнинг аъзолари бу зафар маррасини эгаллашда хизматлари катта бўлди. Республикада хизмат кўрсатган механизатор Василий Бибаров ҳамда Ўктам Хўжамқуловлар 120—130 тоннадан пахта териб, улкан хирмоннинг тезроқ уйилишига муносиб улушларини қўшишди.

Айни кунларда колхоз пахтакорлари ҳосилдорликни 39 центнерданга етказиб, давлатга яна 300 тонна пахта сотиш учун астойдил ҳаракат қилишаяпти.

АКА-УКАЛАР МУСОБАҚАСИ

Шу райондаги Навоий номли колхозда ҳосил йиғим-теримида Абдураҳим, Абдукарим ва Абдураҳмон Мирусмоновлардан иборат оилавий экипаж намунали меҳнат қилаяпти. Шу кунгача бу ака-укаларнинг хирмонга тўккан пахталари 450 тоннадан ошиб кетди. Ҳозирда механик ҳайдовчилар ўртасидаги ўзаро социалистик мусобақада яхши натижаларга эришаётган оға-инилар 600 тонналик хирмонни тезроқ уйиш учун курашишяпти.

ҒАЙРАТЛИ ЎҚУВЧИЛАР

● ОҚҚЎРҒОН. Ҳосил йиғим-теримида Бўстонлиқ райони меҳнаткашлари ва мактаб ўқувчилари яқиндан ёрдам беришаяпти. Айниқса, кунига 250 тоннадан пахта тераётган бўстонлиқлик мактаб ўқувчилари бошқаларга намуна бўлишаяпти. Уларнинг шу кунгача уйган хирмонлари 4000 тоннадан ошди. Мактаблар ўртасидаги ўзаро социалистик мусобақада эса Камаров номли 3-ўрта мактаб ўқувчилари пешқадамлик қилишаяпти. Мактабнинг 180 ўқувчиси кунига 8 тоннадан ҳосил йиғиштириб олаяпти. Бахтиёр Раҳмонов, Фарҳод Каттахўжаев, Маъмура Худойбергановаларнинг ҳар бири шу кунгача 1500 килограммдан пахта терди. Улар кунига ўз этакларидан 60—65 килограммдан «оқ олтин» тўкишаяпти.

НАМУНАЛИ ХИЗМАТ

● КОММУНИСТИК. Районда ташкил этилган агитпоезд пахтакорлар ҳамда ҳашарчиларга яхши хизмат кўрсатаяпти. Куни кеча агитпоезд аъзолари «Политотдел» колхозининг «Коммунизм» участкасида бўлишди. Бу ерда меҳнат қилаётган пахтакорлар билан бирликда ҳашарчилар ўртасидаги социалистик мусобақада пешқадамлик қилаётган 24 ва 25-ўрта мактаб ўқувчиларига намунали хизмат кўрсатилди.

Районда ташкил этилган «Педагог» зарбдор отряди аъзолари ҳам йиғим-теримда намуна бўлишаяпти. Отряднинг 60 кишилик аъзосининг ҳар бири кунига 70—75 килограммдан пахта тераяпти.

ТРАНСПОРТЧИЛАР ТЕРИМДА

● ЯНГИЙЎЛ. Республика партия ва ҳукуматининг барча меҳнаткашларга Мурожаати Янгийўл шаҳридаги 107-автотранспорт корхонаси ишчи-хизматчиларини ҳам руҳлантириб юборди. Ҳозир Н. Ниёзов номли колхозда бу коллективнинг 70 кишилик вакили ишлаяпти. Кунига 2,5 тоннадан пахта тераётган бу азаматларнинг мавсум бошидан буён уйган хирмонлари 55 тоннадан ошди. Йиғим-теримда, айниқса, Базлархон Аҳмедов, Иброҳим Бадиров ва Йўлчи Маматқуловлар бошқаларга ўрнак бўлишяпти. Улар хирмонга кунига 60—70 килограммдан пахта тўкишяпти.

БЕКОБОД МЕТАЛЛУРГЛАРИНИНГ ФЕРМАЛАРИ

В. И. Ленин номидаги Ўзбекистон металлургия комбинатининг ишчи ошхоналари ва болалар боғчалари таомномасида янги соғилган сут пайдо бўлди. Металлургларнинг ёрдамчи хўжалиги бу сутни етказиб беради.

Ёрдамчи хўжалик комбинатдан унча узоқ бўлмаган жойда корхона ишчилари кучи билан барпо этилди. Чорвачилик комплексида молхона, қўйхона, паррандачилик фермаси бор. Металлурглар шу йилнинг ўзидагина ўзларининг «Аграр» цехидан беш юз центнер гўшт, 65 минг дона тухум олдилар. Мана энди эса комплекс сут ҳам етказиб бермоқда.

Ҳозирги кунларда ёрдамчи хўжаликни қишга тайёрлаш ишлари олиб борилмоқда. Бу йил кўкламда ўзлаштирилган 123 гектар ташландиқ ердан ҳозирнинг ўзидаёқ беда ва маккажўхоридан мўл ҳосил йиғиштириб олинди. Чорва моллар учун олти минг центнердан ортиқ дағал хашак ғамланган бўлса ҳам ем-хашак тайёрлаш давом этмоқда.

Бекобод металлурглари ўз фермаларини анча кенгайтиришни мўлжалламоқдалар.

(ЎзТАГ).

ПОТОКДА ЯНГИ АГРЕГАТ

Пахтакорларга яхши маълум, ўз даврида кўп хизмат қилган машина — ОВХ-14 маркали чанглатгич-пуркагични ишлаб чиқариш тўхтатилди. «Ташхимсельмаш»нинг йиғув цехларида ОВХ-28 маркали янги агрегат потокка қўйилди. Унинг иш унуми аввалгисидан икки баравар кўпдир. Тракторга ўрнатилган битта шундай агрегат бир соатда 20 гектар пахта даласига химикат пуркаб чиқа олади. Шу билан бирга пахтазорга ердан туриб ишлов бериш, авиация қўллашга нисбатан анча арзонга тушади, у хавфсиз ва сифатлидир.

Янги чанглатгич-пуркагични ишлатиш қулай. У аввалги моделдан қарийб юз килограмм енгилдир. Бир қанча металл деталлари ўрнига пластмасса деталлар қўйиш туфайли шунга эришилди. Ҳозир пластмассадан химикат баки, тўзғитгич форсункалари, вентиляторларнинг корпуслари ишланмоқда. Аппаратни тракторга бир неча минутда ўрнатиш мумкин. Илгари эса бунинг учун тўла иш куни кетарди. Машинани яратувчилар механизаторларнинг меҳнат шароитларини яхшилаш тўғрисида ҳам қайғурдилар — эритма тўлғазилган баклар олдинроққа чиқарилди, оқимнинг тебраниш бурчаги камайтирилди. Бу нарса заҳарли дорилар билан ишлаётганда хавфсизликни оширади.

Янги серунум агрегатни кўплаб ишлаб чиқаришни ўзлаштириш — улуғ Октябрнинг 65 йиллиги арафасида машинасозлар эришган катта меҳнат ғалабасидир. Бу иш осон бўлмади, тайёрлаш цехларидан бошлаб йиғиш конвейерларигача бутун ишлаб чиқаришни анчагина қайтадан тузишга тўғри келди.

«Ташхимсельмаш» коллективи СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини муносиб кутиб олишга тайёргарлик кўриб, юбилей йилнинг охиригача мингта янги серунум чанглатгич-пуркагич машиналарни ясаб мамлакатнинг пахтакор республикаларига жўнатишга қарор қилди.

(ЎзТАГ).

МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

Ўзбекистон ССР Марказий статистика бошқармаси хабар беради: республика саноат корхоналарининг коллективлари СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани кенг авж олдириб, маҳсулот реализация қилиш ва буюмларнинг энг муҳим турларини ишлаб чиқариш юзасидан 1982 йил январь-октябрь ойлари планини 25 октябрь куни бажардилар.

* * *

Тошкент область саноат корхоналари коллективлари КПСС XXVI съезди ҳамда Ўзбекистон Компартияси XX съезди қарорларини бажара бориб, маҳсулот реализация қилиш ва кўпчилик муҳим маҳсулот турларини тайёрлаш ўн ойлик планини муддатидан илгари — 25 октябрда бажардилар.

(ЎзТАГ).

● ТОШКЕНТ ГРЭСининг энергоблок машинистлари Ғани Исмоилов ва Александр Клюев кўп йиллардан бери шу коллективда фидокорона ишлаб, ҳамкасбларининг ҳурмат-эътиборини қозонишган. Суратда: Ғ. Исмоилов (чапда) билан А. Клюев иш устида.

В. Сироткин фотоси.

ИШГА ТУШИРИЛАДИГАН ҚУРИЛИШЛАРГА АСОСИЙ ЭЪТИБОР!

САМАРҚАНД, 25 октябрь. (ЎзТАГ). Бугун шу ерда қурувчиларнинг кенгаши бўлди. Кенгашда область қурилиш ва монтаж ташкилотларининг вакиллари, шунингдек бир қанча корхоналар ва бирлашмаларнинг, республика министрликлари ва идораларининг раҳбарлари иштирок этдилар. КПСС XXVI съезди талаблари, ўртоқ Л. И. Брежневнинг йўл-йўриқлари асосида капитал қурилишда планларни ва социалистик мажбуриятларни бажариш, қурилиш-монтаж ишларининг суръатини ошириш ва сифатини яхшилаш, ишга тушириладиган объектларнинг ўз вақтида қуриб битказилишини ҳеч сўзсиз таъминлаш соҳасидаги вазифалар муҳокама қилинди.

Область партия комитетининг биринчи секретари Р. С. Ашуралиев, Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министри И. Х. Жўрабеков, «Самарқандхимстрой» бирлашмаси бош директори Н. Д. Тен, «Самарқандсельстрой» бирлашмаси бошлиғи Т. Н. Садриддинов, «Самарқандоблколхозстрой» тресті бошқарувчиси Н. А. Аҳмедов, республика Монтаж ва махсус қурилиш ишлари министри Х. А. Шоғазатов ўз нутқларида шу йил март ойида ўртоқ Л. И. Брежневнинг Ўзбекистонда бўлган вақтида ишимизга берган баҳоси, амалий тавсиялари бутун республика бинокорлари учун бўлганидек, Самарқанд қурилишларининг меҳнаткашлари учун ҳам жуда катта сафарбар қилувчи восита эканлигини таъкидладилар.

Область капитал маблағларни ўзлаштириш ва қурилиш-монтаж ишлари, уй-жой, мактабгача тарбия болалар муассасалари қурилишининг умумий ҳажми юзасидан тўққиз ойлик планни бажарди. Айни вақтда қурилиш ишларини ташкил этишда ҳали ҳам камчиликлар мавжуд.

Кенгаш иштирокчилари асосий диққат-эътиборни ҳал этилмаган масалаларга қаратдилар. Биринчи навбатда ишга тушириладиган объектларда аҳволни яхшилаш керак. Областда ишлаб чиқариш учун мўлжалланган ўттиздан кўп шундай объект бор. Халқ истеъмол моллари ишлаб чиқарувчи корхоналарнинг янги қувватлари, шунингдек озиқ-овқат комплекси қурилишлари, Самарқандда гўшт комбинати, Каттақўрғонда сут заводи, Самарқанд бройлер фабрикаси, область хўжаликларидаги чорвачилик объектлари шулар жумласидандир. Бу қурилишларнинг муҳимлиги КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил май Пленуми қарорларида кўрсатиб ўтилган.

Кенгашда қурилишларда ишчи кучларининг қандай жойлаштирилганлиги ва моддий-техника ресурслари қандай тақсимланганлигини қайта кўриб чиқиш, уларни энг муҳим объектларга жамлаш зарурлиги қайд этилди.

Уй-жойларни фойдаланишга топшириш ҳам энг муҳим ишдир. Гарчи умуман областда уй-жой қурилиши плани бажарилаётган бўлсада, шу бинолардан анчагина қисмини фойдаланишга топшириш йил охирига қолдирилган. Уй-жой қурилиши планларини ўз вақтида бажариш учун бинокорлар йил охиригача қолган муддатнинг ҳар ўн кунида топширилиши керак бўлган уй-жойлар графигини тузиб чиқишлари, ҳар бир фойдаланишга топшириладиган уй-жой биносини ишчи кучи моддий-техника ресурслари билан тўла таъминлашни назарда тутишлари керак, деб таъкидланди кенгашда.

Кенгаш иштирокчилари қурилишларда илғорлар тажрибасидан, қурилиш ишларини ташкил этишнинг Самарқанд область объектларида ҳам амалда ўзини оқлаган бригада пудрати сингари прогрессив форма ва методларидан кенг фойдаланиш зарурлиги айтилди. Ишга тушириладиган объектларнинг тақдири ҳозир бевосита бригадаларда, қурилиш майдончаларида ҳал бўлади. Партия ташкилотларининг ҳамма ташкилотчилик, сиёсий-тарбиявий ишлари худди мана шу ерларда олиб борилиши керак. Ҳар бир ишчи, техник, инженер пировард натижага эришиш учун унинг куч-ғайрати нечоғлик муҳим эканлигини тўла равишда англаши лозим. Шундай қилинган тақдирдагина бинокорлар планни, Улуғ Октябрь 65 йиллиги ва СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги шарафига қабул қилган мажбуриятларини шараф билан бажарадилар.

Кенгашда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов нутқ сўзлади.

51-ҲАФТАЛИК СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИГА БАҒИШЛАНАДИ

СССР 60

ДЎСТЛИК ҚУЁШИДАН НУРАФШОН ДИЁР

Буюк Ватанимиз барча иттифоқдош республикалари халқлари қатори Совет Ўзбекистони меҳнаткашлари ҳам Улуғ Октябрь социалистик революциясидан сўнг экономика, фан ва маданиятни юксалтиришда мислсиз муваффақиятларга эришдилар.

Маълумки, 1918 йилда В. И. Ленин ташаббуси билан ташкил этилган Туркистон Совет Социалистик Автоном Республикаси Ўрта Осиёда биринчи социалистик давлат бўлган эди. Ана шу автоном республика асосида 1924 йилда Ўзбекистон ССР ҳам ташкил топди.

Ўлкамизга ўтмишдан саводсизлик, ўнлаб майда устахоналар, очлик мерос бўлиб қолган эди. Совет Ўзбекистони Коммунистик партия раҳбарлигида тарихан жуда қисқа вақт ичида бу қолоқлик ботқоғидан қутилибгина қолмай, юксалишнинг порлоқ йўлига ҳам чиқиб олди.

Ҳозирги Ўзбекистон деярли 1600 та йирик корхона ва бирлашма, қарийб 200 га яқин саноат тармоғи демакдир. Энергетика, металлургия, машинасозлик, химия ва электротехника республика экономикасининг асосини ташкил этади.

Ўзбекистон ССР ташкил этилгандан бери саноат ишлаб чиқариш ҳажми 216 бараварга кўпайди. Ҳар икки кунда республика бутун 1924 йилда ишлаб чиқарилган миқдорда маҳсулот тайёрламоқда.

Республикамиз СССРнинг асосий пахтачилик базасидир. Совет Иттифоқида етиштирилаётган пахтанинг учдан икки қисми Ўзбекистон ҳиссасига тўғри келади. Ўзбекистон ССР ташкил этилгандан бери ўтган йиллар мобайнида «оқ олтин» етиштириш 30 бараварга ортди.

Республика қишлоқ хўжалиги кўп тармоқлидир. Дон, мева-сабзавот маҳсулотлари, пилла, қоракўл териси, чорвачилик маҳсулотлари етиштириш йилдан-йилга кўпайиб бормоқда. Ўзбекистон қишлоқ меҳнаткашлари мамлакат Озиқ-овқат программасини бажаришга муносиб ҳисса қўшмоқдалар.

ССР Иттифоқи ташкил этилгандан буён ўтган 60 йил мобайнида республиканинг маънавий ҳаётида улкан ўзгаришлар рўй берди. Совет ҳокимияти Ўзбекистонда жуда қисқа вақт ичида чинакам маданий революцияни амалга ошириш имконини берди. Ҳозир республиканинг ҳар ўн минг аҳолиси ҳисобига 172 студент тўғри келади. Бу кўпгина ривожланган капиталистик давлатлардагидан анча кўпдир. Республика Фанлар академияси, юзлаб илмий-тадқиқот институтлари самарали фаолият кўрсатмоқдалар.

Ўзбекистон ССР меҳнаткашлари буюк Ватанимизнинг шонли юбилейини КПСС XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг май (1982 йил) Пленуми қарорларини ҳаётга тадбиқ этишда улкан муваффақиятларини қўлга киритган ҳолда кутиб олмоқдалар.

● САХИЙ диёримиз ноз-неъматлари.

АНГРЕН

«ҚОРА ОЛТИН»И

АНГРЕН кўмир конида хом ашё қазиб олишни қарийб уч баравар кўпайтириш режаланган. Коннинг арзон кўмири тез орада 2,4 миллион киловатт қувватга эга бўлган 2-Ангрен ГРЭСига керак бўлади. Станциянинг биринчи блоклари шу беш йилликда ишга туширилади.

Бу ердаги қишлоқнинг темирчиси 30-йилларда ҳам кўмир келтириш учун 100 километр йўл босиб, Тошкентга араваси билан борарди. Бу ерга ёқилғи Донбассдан келтириларди...

Ҳозир қишлоқ ўрнида (унинг аҳолиси серунум воҳадаги ҳамма қулайликлар бўлган посёлкага кўчиб ўтди) Ўрта Осиёда энг йирик кўмир кони ястаниб ётибди. Бу ерда куну-тун портлашлар, экскаватор, электр поездлари овози эшитилиб туради. Станциядан бир неча минут сайин ёқилғи ортилган составлар йўлга чиқади.

Бу — коннинг бугунги куни. Лекин ҳозирнинг ўзида эртанги кун белгиларини ҳам сезиш мумкин. Бу ерда қурувчи касби энг асосий касбга айланмоқда.

«Узбекшахтострой» трести бир йўла деярли 20 та объектда иш олиб бормоқда. Кон транспорти ремонти бўйича энг йирик завод, йилига 900 минг тонна кўмир бериш қувватига эга бўлган бойитиш фабрикаси, автобаза қурилмоқда. Янги темир йўл ва автомобиль йўллари барпо этилаётир.

Айни пайтда ёқилғи қазиб олиш кўлами ҳам кенгаймоқда. Чунки 1 тонна кўмир олиш учун 5—6 куб метр тупроқни суришга тўғри келади. Кўмир қазиб чиқаришни уч марта кўпайтириш учун қандай катта кўламда иш бажариш зарурлигини ҳисоблаб чиқиш қийин эмас. Шунинг учун асосий эътибор корхонани техника жиҳатдан қайта жиҳозлантиришга қаратилган. Бу ерда юқори унумли ротор агрегатларидан фойдаланиш кўзда тутилган. Уларни ангренлик кончилар учун Донецк машинасозлари етказиб бермоқдалар. Белоруссияликлар эса карьерларда ишлайдиган паҳлавон самосваллар жўнатишяпти.

Ўрта Осиёда энг йирик ёнилғи-энергетика базаларидан бири ҳисобланган Ангреннинг аҳамияти тобора ортиб боряпти.

А. СКОРОБОГАТОВ.

ЧЎЛ ЎРНИДА ГУЛИСТОН

МАЛИКЧЎЛ қўриқ массивини ўзлаштиришга киришаётган ирригатор ва мелиораторларни ажойиб совға кутарди. Улар иш бошлайдиган жойда чодирлар ва вагонлар эмас, барча қулайликларга эга бўлган турар-жойлар кутарди.

— Чўлни ўзлаштириш кўлами кенгайиб бораётган Ўзбекистонда социал масалаларни ҳал этишга бундай ёндашиш одат тусига кирмоқда, —деди ТАСС мухбирига «Главсредазирсовхозстрой» бошлиғининг биринчи ўринбосари Р. С. Қосимов. — Йирик массивларга сув чиқариш лойиҳаларидаёқ биринчи навбатда турар-жой қурилиши кўзда тутилади. Тажриба кишиларга яратилган қулай маиший шароитлар меҳнат унумдорлигини оширишга, янги ерларни ўзлаштириш муддатларини қисқартиришга хизмат қилишини кўрсатмоқда.

— Республикада бундай тажриба тўпланган деса бўладими?

—Қарши чўлини ўзлаштириш буни исботлаб турибди. 180 минг гектардан кўпроқ ерни ўзлаштириш, Ўрта Осиёда энг йирик машина-суғориш системасини қуриш (бу системада эса 7 та насос станцияси бўлиб, улар Амударё сувини 160 метр баландликка кўтариб беради) Ўзбекистоннинг бошқа зоналаридагига қараганда анчагина қисқа муддат ичида бажарилди.

Бунга комплекс усул ҳам ёрдам берди. Бошқарма системасида ташкил этилган йирик қурилиш трестлари чўлга ҳужум бошлаш учун барвақт замин тайёрлаб қўйдилар. Худди шунингдек, асфальт ва бетон ётқизилган автомобиль йўлларининг кенг шахобчаси ҳам барвақт қурилди. Бу ирригатор ва мелиораторларга вақтни бой бермай ишга киришиш имконини берди. Уларга яхши маиший шароитлар яратиб берилганлиги туфайли иш суръати ҳам юқори бўлди.

Мирзачўлга ҳужум республикада янги ерларни ўзлаштириш тажрибасини тўплашга хизмат қилди. Мирзачўлни ўзлаштиришга 1918 йилда В. И. Ленин Туркистон ўлкасида суғориш ишларини ташкил этиш тўғрисидаги Декретга имзо чекканидан сўнг бошланган эди. Иш кўлами 50-йилларда, айниқса, кенгайди. Бу пайтда бутун мамлакат чўлқуварларга ёрдамга келди. Қардош республикалар Ўзбекистонга мутахассислар, техника юбордилар. Ўша пайтда ерларни комплекс ўзлаштиришга асос солинган эди. Бироқ, ўшанда ҳам турар-жойлар суғориш системалари билан бир пайтда қуриларди. Энди эса уйлар бошқа объектлардан илгари фойдаланишга топширилади.

—Мирзачўл деб аталган бу ерларнинг ҳозирги кўриниши қандай?

— Эндиликда бу ерларда йилига ярим миллион тоннага яқин пахта, кўп миқдорда узум, мева, сабзавот етиштирилади. Ҳозир ҳам Мирзачўл янги техника, суғориш ва дренаж системалари синовдан ўтказиладиган жойдир. Бу илғор иш услублари ҳозир Қарши ва Жиззах чўлларида, Амударёнинг қуйи қисмида, Қирғизистон, Тожикистон, Туркманистон ерларида қўлланилмоқда. «Главсредазирсовхозстрой» бу жойларда миллион гектар ерни ўзлаштирмоқда.

—Маълумки, ўзбек ирригаторларининг тажрибаси РСФСР Нокоратупроқ зонасида ҳам қўлланиляпти...

— Бу зонада ҳозир бизнинг энг муҳим объектларимиз жойлашган. Россия Нокоратупроқ зонасида бир нечта қурилиш тресги тузилган. Улар орасида «Ивановоирсовхозстрой» тресги ҳам бор. Трестларга энг яхши мутахассислар, техника ажратиб берилган. Икки йил ичида бу зонада 60 минг гектардан кўпроқ майдонда мелиоратив ишлари ўтказилди. 150 минг квадрат метр турар-жой қурилди. Зонада янги совхозлар барпо этилмоқда. Уларнинг номлари ҳам рамзий маънога эгадир. Совхозлар «Дўстлик», «Ўзбекистон», «Тошкент» деб аталади.

—Ўзбекистонда чўлни ўзлаштириш истиқболлари қандай?

— Мамлакат Озиқ-овқат программаси халқ хўжалигида мелиорация ролини янада оширишни кўзда тутади. Ушбу ва бундан кейинги беш йилликларда қишлоқ хўжалиги оборотига 420 минг гектар янги ер киритиш, 4,5 миллион квадрат метр саҳнли турар-жойлар қуриш мўлжалланган.

О. ЭГАМБЕРДИЕВ.

● ПАХТА териш машиналари ишлаб чиқарадиган «Ташсельмаш» заводини ҳақли равишда Ўзбекистон индустриясининг байроқдори, деб аташади. Машинасозларнинг кўпминг кишилик коллективида турли миллат вакиллари меҳнат қилади. Суратда: бош конвейернинг йиғувчи-слесарлар бригадаси аъзолари (чапдан ўнгга) С. Федяев, А. Шумбутов, Ё. Аҳмедов, Х. Ҳабибуллаев, М. Цой, Н. Колбасин, Р. Мусурмонов ва Т. Мақсудов.

Э. Котляков ва А. Горокрик фотолари.

СОВЕТ УЗБЕКИСТОНИ ДОИМО СССРДАГИ БАРЧА ҚАРДОШ ХАЛҚЛАР БИЛАН ЁНМА-ЁН, УЗВИЙ БИР САФДА БОРГАНЛИГИ УЧУН ҲАМ У УТМИШДАГИ ҚОЛОҚЛИКДАН ШУ ҚАДАР ТЕЗ КУТАРИЛИБ, ҲАР ТОМОНЛАМА РИВОЖЛАНГАН, ГУЛЛАБ-ЯШНАБ ТУРГАН РЕСПУБЛИКАГА, ШАРҚДАГИ ЭНГ ИЛҒОР ДАВЛАТЛАРДАН БИРИГА АЙЛАНИШГА МУВАФФАҚ БУЛДИ.

Л. И. БРЕЖНЕВ.

ҚАДИМИЙ ОБИДАЛАРНИНГ ИККИНЧИ УМРИ

ТАЪМИРЧИЛАР

САМАРҚАНД ва Хивадаги қадимий архитектура ёдгорликларини таъмир қилишга киришиш билан Ўзбекистон халқ хўжалигида янги тармоқ — таъмирчилик индустрияси туғилди.

Республикада ўтмиш меъморлари томонидан яратилган минглаб ноёб ёдгорликлар бор. Ер куррасининг турли бурчакларидан келган кишилар Самарқанддаги Регистон, Хивадаги Ичонқалъа, Бухородаги Аркнинг бетакрор гўзаллигидан ҳайратга тушадилар.

Узоқ йиллар давомида (кўпгина ёдгорликлар қурилганлигига бир неча асрлар бўлган) бу тарихий ёдгорликларнинг деворлари, пойдевори нурайди, сержило бўёқлари хиралашади. Шунинг учун ҳам ёдгорликларни тиклаш бўйича йирик ташкилот тузиш зарурати туғилди. Аввал мавжуд бўлган таъмирчилик устахоналари тобора ортиб бораётган иш ҳажмини уддалай олмай қолдилар.

Ихтисослаштирилган илмий-тадқиқот институтининг ташкил этилиши бу ташкилотга асос солди. Институтда тарихий ёдгорликларни қурилиш соҳасида эришилган энг сўнгги ютуқларни ҳисобга олган ҳолда тиклаш лойиҳалари ишлаб чиқиляпти. Самарқандда махсус пардозлаш плиткалари ишлаб чиқадиган завод ишга туширилди. Бу плиткалар эски усталар ишлатишни яхши кўрадиган майин ҳаворанг ва яшил рангга бўялган.

Юзлаб йиллар давомида хиралашмайдиган бўёқни, увалаииб кетмайдиган хом ғиштларни, бошқа ғоят мустаҳкам материалларни яратишнинг йўқотиб юборилган сирларини топиш учун олимлар, меъморлар, қурувчилар ва халқ усталарига юзлаб муаммоларни ҳал қилишга тўғри келди. Бу сирларнинг кўплари топилди. Таъмирчилик ва ёдгорликларни муҳофаза қилиш илмий-тадқиқот институти тавсияларига кўра қўлланилган замонавий полимер бўёғи эса мутахассисларнинг тасдиқлашларича машҳур қадимий бўёқлардан ҳам устун чиқди.

Бирлашманинг дастлабки йирик иши —Хивадаги Шерозий мадрасасини тиклаш тугалланди. Мадраса шифтидаги ғоят мураккаб тузилишга эга бўлган шаклларнинг кўринишини қайтадан тиклаш учун институт олимлари тарихчилар ва археологлар билан биргаликда юзлаб қадимий қўлёзмаларни синчиклаб ўрганиб чиқдилар. Улар қадимий афсона ва эртакларда баён этилган маълумотларни мисқоллаб тўплаб, бундан икки ярим асрдан аввал қурилган бинонинг кўринишини яратдилар.

Бироқ, ҳали кўпгина сирлар очилгани йўқ. Бу сирлар калитини топиш керак. Ўнлаб тарихий ёдгорликлар таъмирчилар ёрдамини кутяпти. Шунинг учун Ўзбекистон индустриясининг янги тармоғи фаолияти тобора кенг кўламли бўлиб бормоқда.

ҲОРМАНГИЗ!

ЎЗБЕК халқида ажойиб бир одат бор. Ўзбек кишиси поёнсиз пахтазорларда ёки қурилиш майдонларида ишлаётган, дастгоҳ, бошқарув пункти олдида турган, ёки ёзув столида ижод қилаётганларга қадимий анъана бўйича, «Ҳормангиз!» дейди.

Азиз ўлкамизда меҳнатсевар қўллари билан заминни гуллаб-яшнатаётган, ҳаётни фаровон қилаётган кишиларга ана шундай мурожаат қилишади. Совет Ўзбекистонида ўнлаб миллатлар вакиллари ягона қардош оила аъзоларидек яшаб, меҳнат қилмоқдалар.

Леонид Ильич Брежнев Ўзбекистон ССРга учинчи Ленин ордени топширилишига бағишлаб Тошкентда ўтказилган тантанали мажлисда сўзлаган нутқида шундай деган эди: «Совет Ўзбекистони доимо СССРдаги барча қардош халқлар билан ёнма-ён, узвий бир сафда борганлиги учун ҳам у ўтмишдаги қолоқликдан шу қадар тез кўтарилиб, ҳар томонлама ривожланган, гуллаб-яшнаб турган республикага, Шарқдаги энг илғор давлатдан бирига айланишга муваффақ бўлди».

Ўтган олтмиш йил даврида совет халқлари оиласидаги Ўзбекистон асрларга тенг йўлни босиб ўтди. Унинг барча муваффақиятлари Коммунистик партиямизнинг ленинча доно миллий сиёсати, мамлакатимиз барча республикаларининг доимий қўллаб-қувватлаб туришлари натижасидир. Бизнинг кучимиз бирликдадир, умумий бахтимиз фидокорона меҳнатдадир. Ҳормангиз, Советлар Ватанининг кишилари! Ишингизга унум ва барака!

ЗУЛФИЯ,
Ўзбекистон халқ шоираси.

● СУРАТДА: Улуғ Ватан уруши йилларида турли миллатли 16 болани тарбиялаган Баҳри ва Шоаҳмад Шомаҳмудовларга бағишлаб Тошкентдаги Халқлар дўстлиги майдонида ўрнатилган Халқлар дўстлиги монументи.

БАРХАНЛАРДАГИ ШОЛИПОЯЛАР

ХОРАЗМ областидаги Ал Хоразмий номли совхоз шолидан энг мўл ҳосил оладиган хўжаликлардан биридир. Бу ерда ҳар гектар ерда 78 центнердан сара дон етиштирилади.

Хўжаликда бу шолипояларни «директор ерлари» деб аташади. Николай Васильевич Ким Амударё қуйи қисми яқинидаги қум барханларида шоли етиштириш технологиясини ишлаб чиқди. Директор мутахассислар билан биргаликда кўпгина агротехника янгиликларини ўйлаб топди ва уларни жорий этди. Бу Қорақум саҳросининг шимолий қисмида ҳозирги пайтда 7 та ихтисослаштирилган шоличилик совхози ташкил этиш имконини берди.

...Навбатдаги тажриба ўтказиляпти. Директор таклифига кўра одатда шолипояларга қуйиладиган чучук сувга шўрланган сизот сувлари қуйилди.

Дастлабки натижалар муаммони ҳал этишга умид туғдиряпти. Чучук ва шўрланган сув аралаштириб шолипояларга қуйилган жойлардаги ўсимлик бошқа майдонлардагидан ҳатто тез ўсди. Бу ҳар гектар ерда дон ҳосилдорлигини 5—6 центнерга кўпайтириш имконини берди. Совхозда саҳродан тортиб олинган бундай ерлар 5 минг гектардан кўпроқни ташкил этади.

«Директор ерлари»да Амударёнинг қуйи қисмида ташкил этилган ихтисослаштирилган хўжаликларнинг раҳбарлари ва мутахассислари мунтазам равишда тўпланиб туришади. Улар Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Н. В. Кимдан шоли етиштиришда тўпланган қимматли тажрибаларни ўрганадилар.

Ю. ИБРАГИМОВ.

● КЎҲНА Хивадаги Ичонқалъа тарихий ёдгорликлари.

К. Отаев фотоси.

БИР СОАТДА, КУНДА, ЙИЛДА...

Ўзбекистонда ҳар соатда 10 та оила ҳовли тўйи ўтказади. Республикада бир йилда 92,7 минг квартира фойдаланишга топширилади. Бу 5,8 миллион квадрат метр фойдали майдонга эга бўлган турар-жойлар демакдир.

* * *

Ўзбекистон электр станциялари бир соатнинг ўзида 4 миллион киловатт-соатдан кўпроқ электр энергияси ҳосил қиляпти. Дастлабки марта ушбу кўрсаткич ҳисобга олинган 1926 йилда эса электр энергияси ҳосил қилиш 5,63 миллион киловатт-соатни ташкил этган. Юбилей йилида республикада 37,4 миллиард киловатт-соат электр энергия ҳосил қилинади.

* * *

Жаҳонда ишлаб чиқарилаётган пахта толасининг саккиздан бир қисмини Ўзбекистон беради. Бу йил пахта толаси ишлаб чиқариш 1,8 миллион тоннага етади. Республика ташкил этилган 1924 йилда эскича жиҳозларга эга бўлган пахта тозалаш заводлари атиги бир неча юз тонна тола ишлаб чиқарган эдилар.

* * *

Ҳар йили Ўзбекистонда суғориладиган экинзорлар юз минг гектарга кенгаймоқда. Йирик механизациялашган комплекслар бу ерларни қишлоқ хўжалик оборотига киритишга ёрдам бермоқда. Уларда минглаб юксак унумли ер текислагич ва бошқа турдаги техникалар бор. Олтмиш йил аввал эса республикада фақатгина 39 та «Фордзон» трактори ишларди.

* * *

Улуғ Октябргача аҳолининг атиги 3 процентигина саводли бўлган республикада ҳозир мактабларда, техникумлар, олий ўқув юртлари, ҳунар-техника билим юртларида 6 миллион киши таълим оляпти.

* * *

Ўзбекистонда ҳозир 4 минг маданият саройлари ва уйлари бор. Уларда бадиий ҳаваскорлик билан мунтазам равишда 2 миллион киши шуғулланади. Улар 9 минг 200 та бадиий ҳаваскорлик коллективлари, 56 та халқ театрининг иштирокчиларидир.

* * *

Совет ҳокимияти йилларида республика шаҳар ва қишлоқларида 46 та музей, уларнинг ўнлаб филиаллари очилди. Уларда йилига 2 миллионга яқин совет кишилари ва чет эллардан келган туристлар бўлади.

* * *

Ўзбекистонда ҳозир ўзбек, рус, тожик, татар, мамлакатимиз бошқа халқларининг тилларида 281 та газета чиқяпти. Уларнинг йиллик умумий тиражи 900 миллион нусхага етади.

ҚИШЛОҚЛАРДА КОРХОНАЛАР ФИЛИАЛЛАРИ

ШОФИРКОН посёлкасида завод профилакторийси очилди. Уни яқинда бу ерда ташкил этилган шойи йигирув фабрикаси қуриб берди.

Корхонанинг ташкил этилиши бир неча муаммоларни ҳал этишга хизмат қилди. Райондаги ортиқча ишчи кучи иш билан таъминланди, бош корхона — Бухоро шойи йигирув фабрикаси маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш имкониятига эга бўлди. Посёлка қиёфаси ҳам кундан кунга гўзаллашиб бормоқда. Катта индустрия қишлоқ турмуш маданиятини оширишга кўмаклашяпти.

«Республиканинг кичик шаҳарларида ва қишлоқларида юзлаб янги ишлаб чиқариш қувватларини — хоналар, цехлар, филиалларни ташкил этиб тўғри қилаяпсизлар», деди ўртоқ Л. И. Брежнев республикага учинчи Ленин ордени топширилишига бағишлаб Тошкентда ўтказилган тантаналарда сўзлаган нутқида.

Қишлоқ ва район марказларида ҳозирнинг ўзида 300 тадан кўпроқ унча катта бўлмаган корхоналар ҳамда йирик завод, фабрикаларнинг филиаллари ташкил этилган. Уларда 40 мингга яқин киши ишлаяпти.

Саҳифа ТАСС материаллари асосида тайёрланган.

ШАХСАН ЖАВОБГАРМИЗ

Касбимиз сабзавоткорлик, чорвадорлик. Партия ва ҳукуматимизнинг бебаҳо ёрдами, колхозчиларимиз, совхоз ишчиларининг фидокорона меҳнати, ишлаб чиқаришга фан ютуқлари ва илғорлар тажрибасининг жорий этилиши туфайли ҳар йили мўл-кўл деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари етиштирилиб, план ва социалистик мажбуриятлар ортиғи билан бажариб келинмоқда. Бу йил ҳам юксак довон — 130 минг тонналик сабзавот хирмонини эрта-индин бунёд этиш арафасида турибмиз. Картошка, мева, узум етиштириш планлари икки ҳисса қилиб адо этилди. Чорвадорларимиз қишловга пухта ҳозирлик кўриб иш бошладилар.

Бироқ, табиийки, пахтакорларимизнинг қаҳрамонона меҳнати, улар амалга ошираётган улкан ишлар биз сабзавоткорлар, чорвадорларни ҳам қизиқтирмасдан қолмайди. Осуда ҳаётимиз, тўкин дастурхонимиз, интернационал бирлигимиз — ифтихоримиз бўлган пахтадан. Шунинг учун ҳам ҳар бир киши касби-коридан қатъий назар, ўзини пахтакор деб ҳисоблайди. Далаларда етиштирилган мўл «оқ олтин» ҳосилини йиғиштириб олишга ҳисса қўшсам дейди.

Пахта учун курашнинг мана шу ҳал қилувчи кунларида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, республика Олий Совети Президиуми ва Министрлар Совети коммунистлар ва комсомолларга, эркак ва аёл колхозчиларга, совхозларнинг ҳамда саноат корхоналарининг ишчиларига, хизматчиларига, механизаторларга, хўжаликларнинг раҳбарларига, мутахассисларга, студентлар ва ўқувчиларга, республиканинг барча меҳнаткашларига Мурожаат этиб, бу йилги қийин ҳосилни териб олишда актив қатнашишга, пахтазорлардаги шахсий ғайрат-шижоатни кучайтиришга чақирдилар. **«Ҳозир биз ҳаммамиз оқ олтин» терминининг талабчан қонунлари асосида яшашимиз ва ишлашимиз лозим. Ҳеч кимнинг бурчи ва виждони энг асосий ишимиздан, сув тақчиллиги ва об-ҳаво инжиқликларининг жуда қийин шароитларида етиштирилган мўл ҳосилни тўла-тўкис териб олишдан четда қолишга йўл бермайди»**, дейилади Мурожаатда.

Ҳақиқатан ҳам шундай. Районимиздан Чиноз районининг хўжаликларига бориб, теримда қатнашаётган 7 мингдан зиёд ҳашарчиларга 56 партия, 84 комсомол муваққат группалари раҳбарлик қилмоқдалар. 6 минг 387 комсомол уюшган 756 та зарбдор отряд ёшлари бугун кечагидан, эртага бугунгидан кўра унумлироқ меҳнат қилиш учун ҳаракат қилмоқдалар. Чунончи, завод, фабрика, муассаса, корхона, қурилиш ташкилотларидан келган 2 минг ҳашарчи айрим кунлари хирмонга 230—240 тоннадан пахта топширдилар. Уларнинг шу кунгача бунёд этган хирмонлари 3 минг тоннага яқинлашиб қолди. Район мактабларидан келган 5 минг ўқувчи ҳам кунлик ўсишда яхши натижаларга эришмоқда. Улар ҳозиргача хирмонга 2 минг тоннадан ортиқ «оқ олтин» тўкдилар.

Ҳашарчиларни моддий ва маънавий рағбатлантиришга алоҳида эътибор берилаётир. Бу мусобақада, айниқса, ГосНИТИ хизматчилари яхши натижаларга эришаётирлар. Улардан коммунист В. А. Ким, комсомол аъзоси Э. Аҳмедов ва оддий хизматчилардан Г. Долматов, С.

МУРОЖААТДАН РУҲЛАНИБ

Бувахўжаев ўртоқлар, айниқса, жонбозлик кўрсатмоқдалар.

«Госкомсельхозтехника»нинг районлараро Ўртаовул бирлашмаси ҳашарчилари ҳам яхши меҳнат қилмоқдалар. Бирлашмадан борган 40 киши ҳозиргача 23 тоннага яқин пахта териб берди. Улар ҳар куни хирмонга 2—2,5 тоннадан пахта топширмоқдалар. Бирлашма коммунистларидан Ўғилой Юнусалиева пахтакорлар бригадасига етакчилик қилаётир.

Шунингдек, «Госкомсельхозтехника»нинг районлараро «Ўзгариш» бирлашмаси коллективи, Ўрта Осиё ипакчилик-илмий текшириш институти, Тошкент ишлаб чиқариш транспорт бирлашмасидан келган ҳашарчилар, мактаблараро ўқув-ишлаб чиқариш комбинати талабалари, айниқса, намуна кўрсатаётирлар.

Мактаблар ўртасида ташкил этилган социалистик мусобақага ҳам ҳар беш кунда якун чиқарилиб, ғолиблар рағбатлантирилмоқда. 35-мактаб ўқувчилари ана шундай якунлардан бирида Чиноз район партия комитети, район ижроия комитети, қишлоқ хўжалик ходимлари касаба союзлари район комитети кўчма Қизил байроғини қўлга киритишга муяссар бўлдилар. Чунки, улар ҳар бир теримчи ҳисобига энг юқори кўрсаткичга эришган эдилар.

40-мактаб ўқувчилари ҳам ғайрат кўрсатмоқдалар. Улар ҳам районнинг кўчма Қизил байроғини олишга сазовор бўлдилар. Чиноз районидаги Охунбобоев номли, «Ўзбекистон ССР 30 йиллиги», «Москва», «Навоий номли колхозлар, «Партия XXIV съезди» совхозида пахтакорлар билан бир сафда меҳнат қилаётган 20-, 43-, 32-, 25-, 11-мактабларнинг ўқувчилари ҳам хўжаликлар томонидан таъсис этилган кўчма Қизил байроқлар ва пул мукофотларини олишга сазовор бўлдилар.

Ҳашарчиларга моддий, маданий-маиший, медицина хизмати кўрсатиш савиясининг яхши бўлиши учун ҳаракат қилмоқдамиз. «Қизил Октябрь» ва «Ўзбекистон ССР 30 йиллиги» колхозларида жойлашган пахта штаблари ҳузурида «тез ёрдам» машиналари кечасию-кундузи ишлаб турибди. Ҳар бир штабда врач-терапевт, стоматолог ишлаб турибди. Район ички ишлар бўлими вакиллари жамоатчилик тартибини сақлаш ва назорат қилишни йўлга қўйганлар.

Ҳар куни штабларда кунлик иш якунлари синчиклаб таҳлил қилинади. Илғорлар мукофотли ўринларга тақдим этилади. Қолоқлар танқид қилинади. Камчиликларни тугатишга қаратилган амалий тадбирлар белгиланади.

Бу йилги мавсумда комсомол зарбдор отрядлари яхши иш олиб боришаяпти.

Мактаб ўқувчиларига ғамхўрлик — келажакка ғамхўрлик демакдир. Уларнинг кундалик ҳаётидан хабардор бўлиб туриш бизнинг асосий вазифамиз. Яқинда бўлиб ўтган ёғингарчилик туфайли енгил-елпи кийиниб келган болалар учун 800 телогрейка, 700 та этик берилди. Ҳозир ишчи-хизматчилар ва ўқувчиларнинг ишдан кейинги вақтларни мазмунли ўтиши учун бадиий ҳаваскорлар концерт қўйиб беришмоқда. Ҳашарчи ўқувчи ва хизматчилараро шахмат-шашка мусобақалари уюштирилаяпти.

Вақтдан унумли фойдаланиш ва кунларнинг мазмунли бўлиши меҳнат унумдорлигини ошишига имкон бераяпти.

Районимиздан борган ҳашарчилар Мурожаатга амалий иш билан жавоб бердилар. Чиноз райони ва областимизнинг улкан «оқ олтин» хирмонига ўзларининг камтарин ҳиссаларини қўшиб, пахтакорлик касби барчамизнинг шарафли бурчимиз эканлигини ҳалол меҳнатлари билан оқлашга интиладилар.

В. КОЛЕНКО,
Калинин район партия комитетининг иккинчи секретари, пахта штаби бошлиғи.

ОБЛАСТЬ ИНДУСТРИЯСИНИНГ 9 ОЙЛИК ИШ ЯКУНЛАРИ

СЎНГГИ ДОВОН ОЛДИДАН

Ўн биринчи беш йиллик иккинчи йилининг уч кварталига якун ясалди. Саноат соҳасида бу давр янги-янги меҳнат муваффақиятлари билан нишонланди. СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги шарафига социалистик мусобақанинг авж олиши, унинг ошкор ва оммавий бўлиши ютуқлар асосини ташкил этди. Деярли барча саноат корхоналари ва бирлашмаларида кенг йўлга қўйилган меҳнат беллашуви, бу ватанпарварлик ҳаракати давомида вужудга келган ташаббуслар ва илғор иш усулларини оммалаштириш, иш вақти ҳамда мавжуд ишлаб чиқариш қувватларидан оқилона фойдаланиш, моддий-техника таъминотини бир маромда ташкил этиш ҳам муваффақиятлар салмоғининг ортишига ёрдам берди.

Областимиз саноатчилари ўз фаолиятларининг асосий техник-иқтисодий кўрсаткичларини ой сайин ортишига эришмоқдалар. Уларнинг ўтган тўққиз ой мобайнидаги фаолиятлари натижаси шундан далолат бериб турибди. Маҳсулотни реализация қилиш бўйича шу давр учун мўлжалланган топшириқ, шу жумладан сентябрь ойи плани зиёдаси билан адо этилди. Қўшимча реализация қилинган саноат маҳсулоти ҳажми планда назарда тутилганидан 1,8 процент ортиқ бўлди ёки буюртмачиларга топшириқдагидан ташқари 85 миллион сўмликдан кўпроқ турли-туман буюмлар етказиб берилди. Бу социалистик мажбуриятнинг тўққиз ой учун мўлжалланган қисмидагидан ҳам кўпдир. Эл-юрт олдида берилган ваъдага қўшимча тайёрланган маҳсулот ҳажми 11 миллион сўмни ташкил этди.

Бу катта меҳнат муваффақиятига Ангрен, Оҳангарон, Янгийўл, Олмалиқ шаҳарлари, Бўстонлик, Паркент, Тошкент районлари индустрияси ходимлари муносиб ҳисса қўшдилар. Улар зиммага олган юксак социалистик мажбуриятларини ҳам ортиғи билан бажарилишини таъминлашяпти. Шуниси диққатга сазоворки, областимиздаги барча шаҳарлар ва районлар саноатчилари маҳсулот реализация қилиш бўйича тўққиз ойлик ва сентябрь ойи топшириғини зиёдаси билан бажаришди. Фақатгина Калинин райони бўйича сентябрь ойи плани бажарилмай қолди. Областимиздаги аксарият кўпчилик саноат корхоналарининг коллективлари маҳсулотни реализация қилиш соҳасида планда белгиланганидан юқорироқ натижаларга эришдилар.

Асосий кўрсаткичлардан бири ҳисобланган меҳнат унумдорлиги ҳам жадал суратлар билан ортиб бормоқда. Уни бажаришда социалистик мажбуриятда белгиланган маррадан ҳам ошиб кетиляпти. Областимиз бўйича ўтган тўққиз ойда унумдорлик плани 102,4 процент қилиб адо этилди. Тошкент, Оҳангарон, Ангрен, Янгийўл шаҳарлари, Бўстонлиқ, Паркент, Ўрта Чирчиқ, Тошкент, Янгийўл районлари меҳнаткашлари бу соҳа бўйича яхши натижаларни қўлга киритдилар. Уларда маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажмининг ортиши асосан меҳнат унумдорлигини ошириш ҳисобига таъминланмоқда.

Областимиз саноатчилари маҳсулот таннархини камайтириш, сифатини яхшилаш учун изчил кураш олиб бормоқдалар. Бу ўз самарасини бермоқда. Таннархни камайтириш бўйича дуруст натижаларга эришилмоқда. Ўтган саккиз ойда таннархни арзонлаштиришдан олинган жамғарма 4 миллион 744 минг сўмни ташкил этди. Бунинг натижасида фойда олиш топшириғи ҳам уддаланмоқда. Қўшимча кўрилган фойда миқдори 1 миллион 790 минг сўмни ташкил этди.

Бу муҳим кўрсаткичлар бўйича республикамиз пойтахти, шунингдек Олмалиқ шаҳри, Ғалаба, Ўрта Чирчиқ районлари саноатчилари олдинда боришяпти. Биргина Тошкент индустрияси ходимлари маҳсулот таннархини камайтиришдан 10 миллион 377 минг сўмлик иқтисодий самара кўрдилар. Қўшимча олинган фойда миқдори эса 8 миллион 633 минг сўмни ташкил этди. Олмалиқликларнинг бу жамғарма фондига қўшган ҳиссалари ҳам салмоқли бўлди. Улар кўрган иқтисодий самара 3,5 миллион сўмликдан ҳам ошиб кетди. Калининликларнинг бу жамғармага қўшган ҳиссалари 1 миллион 519 минг сўм, ғалабаликларники эса 1 миллион 677 минг сўмни ташкил этди. Улар фойда олиш планларини ҳам ортиғи билан бажармоқдалар.

Саноатчиларимиз фаолиятининг ўтган уч квартали якунлари ютуқлар қатори кўпгина камчиликлар борлиги, нуқсонларга йўл қўйилганлигини ҳам кўрсатмоқда. Ҳали ҳам областимизда қонун кучига эга бўлган давлат планини бажаришни уддалай олмаётган корхоналар йўқ эмас. Ўтган тўққиз ойда олти корхона маҳсулот реализацияси бўйича топшириқларни бажармади. Натижада давлатга деярли 6,5 миллион сўмлик кам маҳсулот етказиб берилди. Ишлаб чиқариш ҳажми, меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулот таннархини камайтириш юзасидан белгиланган марраларни эгаллай олмаётган корхоналар ҳам анчагина бор. Шуни айтиш кифояки, 12 корхона ишлаб чиқариш бўйича, 9 корхона меҳнат унумдорлигини ошириш бўйича планни бажармади. Ўнлаб ишлаб чиқариш коллективлари ана шу муҳим кўрсаткичларнинг ўтган йилда эришилган даражадан ҳам камайиб кетишига йўл қўйдилар. Бунинг оқибатида ўнларча миллион сўмлик кам маҳсулот тайёрланди. Ҳар бир ишловчи ҳисобига товар маҳсулоти ишлаб чиқариш планлари айрим шаҳарлар ва районларда бажарилмаяпти.

Обастимиз индустрияси қатор тармоқларининг ишчи-хизматчилари СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги шарафига белгиланган юксак меҳнат марраларини муваффақиятли эгалламоқдалар. Айниқса, шахтёрлар, қатор машинасозлик, минерал ўғитлар ишлаб чиқариш корхоналари, кенг истеъмол товарлари тайёрловчи бирлашма ва фабрикалар коллективлари шулар жумласидандир. Айниқса, кўмир саноати ходимларининг меҳнати мақтовга сазовордир. Қудратли кончилик асбоб-ускуналаридан оқилона фойдаланаётган кончиларимиз кўмир қазиб чиқариш юзасидан зиммаларига олган социалистик мажбуриятларни ҳам шараф билан бажармоқдалар. Улар ўтган тўққиз ойдаёқ йиллик мажбуриятларини деярли бажариб қўйишди. Пландагига қўшимча 127 минг тонна «қора олтин» истеъмолчиларга етказиб берилди. Шу давр мобайнида топшириқдагига қўшимча 246 трактор, 55 та пахта териш машинаси, 9,1 миллион сўмлик тикувчилик буюмлари ва бошқа маҳсулотлар реализация қилинди. Айни вақтда қатор маҳсулот турларини ишлаб чиқариш бўйича план ва мажбуриятлар бажарилмай қолди.

Мамлакатимиз ҳаётидаги муҳим сиёсий воқеа — СССРнинг 60 йиллиги тобора яқинлашиб келяпти. Бу барча меҳнаткашлар қатори саноатчилар ўртасида ҳам меҳнат кўтаринкилигини тобора кучайтирмоқда. Вазифа ишчи-хизматчиларнинг куч-ғайрати ва ижодий изланишини ана шу санани муносиб кутиб олиш ва умуман хўжалик йилини ҳар соҳада яхши кўрсаткичлар билан якунлашга сафарбар этишдан иборат. Ютуқларини мустаҳкамлаш, камчиликларни бартараф этиш учун барча чораларни кўрайлик.

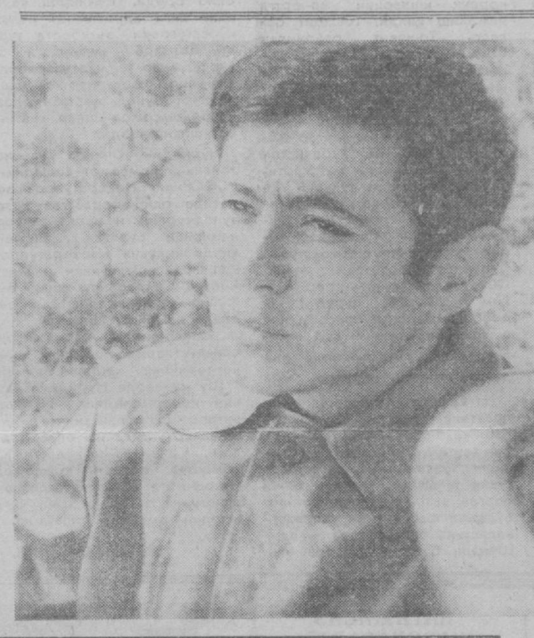

Мўйдин НЕЪМАТУЛЛАЕВ Ўрта Чирчиқ районидаги К. Маркс номли колхознинг илғор механизатори. У бу йилги мавсумда агрегатини юқори унум билан ишлатиб, кунлик ўсишда ҳамкасбларига ўрнак бўлди. М. Неъматуллаевнинг шу кунгача терган пахтаси 240 тоннадан ошди.

С. Абдуллаев фотоси.

ОЗУҚА ЦЕХИ: ҲАР ГРАММИ ҲИСОБДА

БЎКА РАЙОНИДАГИ ҲАМЗА НОМЛИ КОЛХОЗНИНГ ЧОРВА ҚИШЛОВИГА МЎЛ ВА СИФАТЛИ ОЗУҚА ТАЙЁРЛАШ ТАЖРИБАСИДАН

СУТ-ТОВАР фермаси дарвозасидан ичкари киришингиз билан чап томондаги сердарахт боққа кўзингиз тушади. Олма, шафтоли, беҳи каби ёш дарахтлар яшнаб турибди. Ўртадаги кенг, текис асфальт йўлнинг икки томонида бир-бирига мутаносиб молхона, бузоқхоналар. Ҳар бирининг рўпарасида жониворлар кундузи яйратиладиган очиқ майдон.

Бу ердаги тартиб, озодалик, саранжом-саришталикни кўриб, фермада ўз ишини яхши биладиган, касбининг қадрига етадиган, жамоат мулки бўлган чорва молларни асраш, авайлаш учун жон куйдирадиган кишилар меҳнат қилаётганлигини ҳис этасиз. Ферма коллективи меҳнатини акс эттирувчи кўрсаткичларга назар ташласангиз бу фикр янада ойдинлашади.

Колхоз чорвадорлари бу йил соғин сигирлар маҳсулдорлигини 4000 килограммга етказиш учун курашмоқдалар. Агар область миқёсидаги ўртача даража билан таққослайдиган бўлсак, бу рақамнинг анча салмоқли эканлиги маълум бўлади. Шу йилнинг ўтган тўққиз ойи давомида ҳар бош сигирдан 2991 килограммдан сут соғиб олинди. Демак, сигирларнинг бир ойлик ўртача маҳсулдорлиги 332 килограммга тўғри келаётир. Қолган уч ойни қўшиб ҳисоблаганда, йил охирига бориб, бу кўрсаткич 4000 килограммдан ҳам ошиб кетади.

Шу ўринда қишда сигирларнинг сути кўклам ва ёз ойларидагига нисбатан камаяди-ку, деган савол ҳам туғилиши мумкин. Тўғри, кўпгина хўжаликларда шундай бўлаётир. Аммо, бунинг иложи йўқми?

Биз бу муаммонинг ечимини Бўка районидаги Ҳамза номли колхоз чорвадорлари фаолияти мисолида таҳлил қилиб кўрмоқчимиз.

Маълумки, баҳор ва ёз ойларида молларга бериладиган кўк масса асосан бедадан иборат бўлади. Бироқ, унинг кўп қисмини кўклигида едириш ҳам мумкин эмас. Чунки, қишлов учун жамғариладиган сифатли пичан ҳам беда ҳисобига бўлади. Бошқа экин ўрнига беда экиб, майдонни кенгайтиришнинг иложи йўқ.

Буни тўғри тушунган колхоз чорвадорлари ёз ойларида беда кўк массаси ўрнини босадиган резервлардан фойдаланишга ҳаракат қиляптилар. Биринчидан, бедазорларда ишлов кучайтирилиб, ўрим сони кўпайтирилмоқда. Ҳар ўримдан сўнг минерал ўғит берилиб, имкони бўлганда икки марта суғорилмоқда. Шу йўл билан бу йил беш ўрим ўтказилди. Октябрнинг охири ёки ноябрнинг бошларигача беда 40—50 сантиметр бўлиб ўсганида, яна бир марта ўриб олиб, кўкка едириш мўлжалланмоқда.

Иккинчидан, озуқа экинларини аралаштириб экиш кенг йўлга қўйилаётир. Масалан, мавжуд 262 гектар эски бедазорнинг 70 гектари ҳар йили бузиб янгиланади. Бу йил ана шу 70 гектар янги бедага маккажўхори қўшиб экилди. Натижада гектар ҳисобига олинган кўк масса кўпайиб, бедадан тежаб қолинди. Шунингдек, 15—20 кун давомида 876 тонна жавдар кўкка ўрилиб молларга едирилди. Бунинг ўрнига сарфланадиган бедадан эса, витаминли ун ва сенаж тайёрланди.

Учинчидан, чорвачилик мутахассислари қишлов учун қайси озуқа туридан қанча керак бўлишини аввалдан белгилаб олишади. Бунинг учун моллар ёши ва маҳсулот беришига қараб группаларга ажратилади ва алоҳида озуқа рациони тузилади. Масалан, колхоз фермасида саккизта зотли буқа, 390 бош соғин сигир, 150 бош ўтган йилги ёш моллар, 350 бош шу йилги бузоқлар бор. Улар учун сарфланадиган озуқа бирлиги ҳам ҳар хил. Сигирларга кунига 18 озуқа бирлиги талаб этилса, бузоқлар учун 8,7 озуқа бирлиги кифоя қилади. Озуқа жамғаришда ана шунга эътибор берилмоқда. Бир мисол: қишлов учун тайёрланган силос ҳар куни молларга ўрта ҳисобда 20 килограммдан бериб борилса, 6—7 ойга бемалол етади.

Шундай қилиб, колхозда 1982—83 йиллар чорва қишлови учун ҳозирги кунгача 900 тонна беда пичани, 500 тонна дағал хашак, 60 тонна сомон, 2050 тонна сенаж, 4200 тонна силос, 120 тонна витаминли ўт уни, 40 тонна лавлаги тайёрлаб қўйилди. Буларнинг ҳаммасини қўшиб ҳисобласак, 58 минг 780 озуқа бирлигига тенг бўлади.

Ферма мудири Юсуфали Юнусовнинг қатъий ишонч билан таъкидлашига қараганда айрим озуқа турларини тайёрлаш ҳали давом эттириляпти. Жумладан, 9 гектар майдондаги лавлагидан яна 560 тонна ҳосил йиғиштириб олинади. 30 тонна витаминли ўт уни ишлаб чиқарилади. 340 тонна шоля похоли, 100 тонна картошка пояси ҳам қуритилиб, қишловга ғамлаб қўйилади.

Қишлов учун қанчалик кўп озуқа жамғарилса, шунча яхши, албатта. Аммо, унинг сифатли бўлиши, албатта қайта ишланиши ҳам эътибордан четда қолмаслиги керак. Ана шунда озуқанинг самараси кутилганидек бўлади.

— Сут-товар фермамиздаги озуқа цехи қишловга тахт қилиб қўйилган,— дейди колхоз раисининг чорвачилик бўйича ўринбосари Марҳабой Тожиёқубов фикримизга жавобан.— Дағал озуқа турларининг ҳаммаси агрегатларда майдаланиб, аралаштирилиб, буғлаб молларга берилади.

Колхоз чорвадорларининг бу йилги қишловни муваффақиятли ўтказишни мўлжаллаб тузган режалари аниқ, пухта. Эндиги вазифа қиш ойларида маҳсулот етиштиришни камайтириб юбормаслик учун ана шу режаларни бекаму-кўст амалга оширишдан иборатдир.

А. ЙЎЛДОШЕВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

САФИНГИЗГА ҚЎШИЛАМИЗ, ҲАШАРЧИЛАР

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг коммунист ва комсомолларга, колхозчиларга, совхозларнинг ва саноат корхоналарининг ишчиларига, қишлоқ хўжалик механизаторлари, раҳбарлари ва мутахассисларига, студентлар ва ўқувчиларга республиканинг барча меҳнаткашларига Мурожаати муносабати билан Олмалиқ шаҳри саноат корхоналари, турли ташкилот ва муассасаларда митинглар бўлиб ўтди.

«Алмаликсвинецстрой» трестига қарашли 345-кўчма механизациялашган колоннада бўлиб ўтган йиғилишда ўнга яқин бунёдкор сўзга чиқиб пахтакорлар билан бир сафда туриб не қийинчиликлар билан етиштирилган «оқ олтин»ни қисқа муддатларда йиғиб-териб олишга қўлдан келганча ёрдам беражакларини билдирдилар. Қурувчилар аввалги мажбуриятларига қўшимча яна 15 тонна пахта териб беришга сўз беришди.

245-кўчма механизациялашган колоннада бўлиб ўтган митингда эса коллектив ҳар якшанба куни қўшни Пискент район далаларига чиқиб пахта теришга қарор қилди.

Гўшт комбинати коллективи алоҳида ҳашарчилар бригадасини тузиб пахтакорларга ёрдам беришга юборган. Бригада аҳли пахта майдонини жасорат майдонига айлантириб зарбдорчасига меҳнат қилмоқда. Бригада беш кунлик якунига кўра шаҳар саноат корхоналари ҳашарчилари ўртасидаги социалистик мусобақада биринчи ўринни эгаллаб, кўчма Қизил байроқни қўлга киритишга муяссар бўлди. Ғолиблар учун битта енгил машина ажратилди. Илғорлар илгари кўзда тутилганидан 36 тонна кўп пахта териб беришга аҳду-қарор қилдилар.

Мебель фабрикасида бўлиб ўтган митингда 700 дан кўп ишчи, инженер-техник ходим иштирок этди. Мебелчилар пахта териш бригадаси учун қўшимча ишчи кучлари ажратишларини ва 6 миллион тонналик республика хирмонига муносиб ҳисса қўшажакларини билдирдилар.

Олмалиқдаги саноат корхоналари, ташкилотлар ва муассасаларда Мурожаатга жавобан митинглар бўлиб ўтмоқда. Ҳозир 10 мингдан кўп олмалиқлик ҳашарчилар Пискент райони далаларида пахта термоқдалар. Бўлиб ўтган кўпмингкишилик митингларда яна мингга яқин киши ҳашарчилар бригадаларига қўшиладиган бўлди.

Б. СОЛИҲОВ.

КИТОБСЕВАРЛАРГА СОВҒА

Кенжа шаҳар — Наримонов кун сайин гўзаллашиб бораётир. Яқинда бу ерда янги китоб магазини фойдаланишга топширилди. Ўз-ўзига хизмат кўрсатувчи бу савдо масканида сиёсий, техника, адабий-бадиий, тасвирий санъат ва бошқа бўлимлар мавжуд. Харидорларга китоб танлашда янги савдо шахобчасининг сотувчилари яқиндан ёрдам беришмоқда.

Чирчиқ шаҳридаги азот саноати ва органик синтез лойиҳалаш институти қошида ташкил этилган савдо шохобчаси эса халқ китоб магазини деб аталди. Бошқа китоб магазинларидан фарқли ўлароқ, у асосан эрталаб, тушлик ва кеч пайтлари ишлайди. Бу меҳнаткашларнинг бўш вақтларини сермазмун ўтказиш имконини беради.

Китобсеварлар ўзлари учун яратилган бундай қулайликлардан мамнундирлар.

М. ЗИКИРОВ.

БУЮРТМА БИЛАН ИШЛАМОҚДАЛАР

Ғалаба райони пахтакорлари бу йил ҳам мўл ҳосил етиштириб, даладаги «оқ олтин» териб олиш учун барча имкониятларни ишга солиб меҳнат қилмоқдалар. Районда ҳамма пахтакор, ҳамма терим кампаниясига сафарбар этилган. Район савдо ходимлари ҳам пахтакорларга қулайлик туғдириш учун хизматнинг бир қисмини далага кўчиришди.

Кооператорлар белгиланган график асосида ҳар бригадага ҳафтада икки марта ташриф буюриб, кўчма дўконларда кундалик эҳтиёж учун зарур бўлган буюмлар билан савдо қилишяпти. Районда бешта автодўкон ишлаб турибди.

Пахтакорлар ўзларига зарур озиқ-овқат ва саноат маҳсулотларини, агар кўчма дўконда бўлмаса, буюртма қилишлари ҳам мумкин. Бу буюртмани кооператорлар кейинги ташрифда бажаришади.

М. ЗАРИПОВ.

ЖАВОҲИРДАН ҲАМ АФЗАЛ

«САЛОМАТЛИК САҲИФАСИ» ПОЧТАСИДАН

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг «Аҳоли соғлиғини сақлашни яхшилашга доир қўшимча тадбирлар тўғрисида»ги қарорида аҳолига амбулатория хизматини намунали ташкил қилиш зарурлиги ҳам алоҳида қайд этилган.

Кейинги йиллар ичида областимиз меҳнаткашларига медицина ёрдами кўрсатишни муттасил яхшилашнинг улкан программаси амалга оширилмоқда. Буни тиббиёт соҳасининг ажралмас, муҳим қисми стоматологик ёрдам кўрсатиш борасида ҳам яққол кўриш мумкин.

Аҳоли ўртасида энг кўп тарқалган касаллик — тиш касаллигидир. Мамлакатимизда беморлар барча турдаги шифокорларга қиладиган мурожаатининг еттидан бири тиш мутахассисларига тўғри келади. Бизда ҳар қандай тиш касаллигини даволаш, беморларнинг стоматология хизматига бўлган эҳтиёжларини тўла қондиришнинг барча имкониятлари яратилган.

Буни областимиз мисолида яққол кўриш мумкин. Ҳозир Тошкент областида 18 та стоматология поликлиникаси, 5 та бўлим, 30 та қоплама тишлар ясайдиган лаборатория, олий ва ўрта махсус ўқув юртлари, саноат корхоналари ва умумий таълим мактаблари ҳузурида 280 та тиш даволаш кабинетлари ишлаб турибди. Уларда барча зарур қулайликлар ва шароитлар яратилган. Шаҳар ва қишлоқларимизда 600 дан зиёд малакали стоматолог аҳоли хизматида. Клиникаларда асосан иш икки сменада ташкил этилган бўлиб, шанба, якшанба ва байрам кунларида ҳам хизмат кўрсатиляпти. Йирик саноат корхоналари — Чирчиқ ва Олмалиқда эса болалар тишларини даволаш учун ихтисослашган поликлиникалар ҳам ташкил этилган.

Мутахассисларимизнинг малакаси йил сайин ошиб бормоқда. Даволашнинг янги усуллари ва медицинанинг энг сўнгги техникаси ҳам ўзлаштирилмоқда. Бу хусусда айрим мисолларни кўрсатиб ўтиш мумкин. Коммунистик районида яқинда ишга туширилган марказий поликлиника замонавий аппаратлар билан жиҳозланган. Бу муассасада кунига 200 беморга малакали хизмат кўрсатадиган стоматология бўлими ҳам бор. Бошқа район ва шаҳарларда ҳам тиш даволайдиган муассасаларнинг моддий-техника базаси йил сайин мустаҳкамланиб бормоқда.

Тиш инсон учун табиатнинг ажойиб инъоми бўлиб, у кишилар ҳаётида муҳим роль ўйнайди, саломатликка таъсири катта. Соғлом тишлар кишига ўзига хос гўзаллик бағишлайди, талаффузнинг тўғри бўлишини, овқатнинг яхши чайналиши ва ҳазм бўлишини таъминлайди. Донолар тишни қадрлаб, уни дунёдаги энг нодир ва қимматбаҳо дур ва жавоҳирга ўхшатганлар, уни эҳтиётлик билан асрашга даъват қилганлар.

Шарқнинг буюк тиббиёт олими Абу Али ибн Сино ҳам кўпгина касалликлар пайдо бўлишида чириган тишлар сабабчи экани, ошқозон ва ичакнинг фаолияти эса тишларнинг бутунлиги ва соғломлигига нечоғлик боғлиқ эканлигини алоҳида кўрсатган.

Тишларнинг носоғлиги, уни ўз вақтида даволамаслик бора-бора турли ошқозон-ичак касалликлари, масалан, сурункали гастритни пайдо қилиши мумкин. Шунинг учун ҳам йўқотилган табиий тишлар ўрнини ўз вақтида сунъий тишлар билан тиклаш муҳимлиги ўз-ўзидан аёндир.

Лекин афсуски, кузатишлар шуни кўрсатадики, кўпгина кишилар ўз саломатликларини сақлашнинг оддий қоидаларига ҳам риоя қилмайдилар. Оғиз бўшлиғи касалликларининг олдини олиш учун шахсий гигиена қоидаларига риоя қилиш ва меҳнат ҳамда дам олиш режимига амал қилиш лозим бўлади.

Юқорида айтилган махсус қарор асосида ўз ишимизни қайта кўрмоқдамиз дейиш мумкин. Қарорда соғлиқни сақлаш муассасалари олдига қўйилган жиддий вазифалар бизга ҳам бевосита тааллуқли эканлигини яхши биламиз. Коллектив тарзда қиладиган ишларимизни белгилаб олдик. Мақсад битта — аҳолини малакали стоматология хизмати билан тўлиқ таъминлаш. Бунинг учун энг аввало профилактикага алоҳида эътибор беряпмиз. Барча даволаш муассасаларида, мактаб ва болалар боғчаларида шахсий гигиена, болаларнинг оғиз гигиенаси кабинетлари ташкил этиш устида ишлаяпмиз. «Стоматологик касалликларнинг профилактикаси», «Саломатлик дарси» мавзуларида семинарлар ўтказамиз. Лекин ҳали амалга оширилиши лозим бўлган вазифалар талайгина. Ана шулардан бири қишлоқ меҳнаткашларига хизматни муттасил яхшилашдан иборатдир. Ҳозир колхоз ва совхоз меҳнаткашларига зарур ёрдам кўрсатиш мақсадида кўчма амбулаториялар хизматини йўлга қўйганмиз. Улар турли йиғим-терим мавсумларида бевосита далада хизмат кўрсатадилар. Шу кунларда эса уларни пахтазорларда, дала шийпонларида учратиш мумкин.

Тиш касалликларини даволаш мунтазам кўрсатиладиган энг муҳим хизматлардан биридир. Буни чуқур ҳис этган стомотологларимиз ҳамиша ёрдамга, хизматга тайёрдирлар. Саломатликнинг муҳим гарови бўлган тишнинг қадрига етинг. У ҳар қандай бойлик ва жавоҳирдан ҳам афзал.

Ё. НАЗАРОВ,
область стоматологик поликлиникасининг бош врачи, медицина фанлари кандидати.

Совет Иттифоқи бўйлаб

▲ БАКУ. Озарбайжон ССР Фанлар академиясининг олимлари сув таркибидан водородли энергия ажратиб олиш билан боғлиқ бўлган тадқиқотларни ўтказишмоқда. Суратда: илмий ходим О. Саламов ана шу мақсад йўлида қўлланиладиган фотоэлектрик водород қурилмаси олдида.

▲ МОСКВА. СССР Халқ хўжалик ютуқлари кўргазмасида КРС 0,85 маркали ўзиюрар моторли ўроқ (суратда) намойиш этилаётир. У кичик майдонларда экин қатор ораларидаги бегона ўтларни йўқотиш учун мўлжалланган. Бу янги машина Грузиядаги Ўсимликларни ҳимоя қилиш илмий-тадқиқот институтида тайёрланган.

(ТАСС фотохроникаси).

ОБЛАСТЬ ЛЕНИН КОМСОМОЛИ МУКОФОТИГА НОМЗОДЛАР

«БАЁТ» ТАРОНАЛАРИ

Тошкент шаҳар, Октябрь район 3-маданият уйи қошидаги «Баёт» ашула ва рақс ансамбли республикамиздагина эмас, ундан ташқарида ҳам санъат шинавандаларининг ҳурматини қозониб келмоқда.

Бу ансамбль ҳақида ҳикоя қилар эканмиз, унинг ижодий йўли серқирра, репертуари бой ва ранг-баранглигининг гувоҳи бўламиз.

Ансамбль 1970 йили ташкил топган бўлиб, унинг қатнашчилари турли касб эгаларидир. 1970—72 йиллари «Баёт» ансамблининг ҳаваскорлари олдида дастлаб халқимиз дидига монанд классик ва замонавий санъат асарларидан иборат концерт программасини тузиш вазифаси турарди. Тинмай изланишлар, репитициялар бошланди. М. Турғунбоева, Тамарахоним, Қундуз Миркаримова, Аҳмаджон Одилов, Михаил Давидов ва бошқа санъат арбоблари билан ижодий учрашувлар ансамбль коллективига маҳорат мактаби бўлди. Ҳар бир репертуар устида тинмай иш олиб борилди. Шундай қилиб «Гуллаётган давримизни куйлаймиз» деган мавзуда адабий-музикали композиция тайёрланди. Она-Ватан, Ленин партияси, интернационал дўстлик ва меҳнат тантанасини тараннум этган бу композиция «Баёт» ансамблининг келажаги порлоқ эканлигини кўрсатди. Бу программа билан ансамбль янги Тошкентни бунёд этаётган қўли гул қурувчилар олдида, пахта далаларида тер тўкаётган Тошкент, Сирдарё, Жиззах, Самарқанд, Бухоро, Наманган областларининг меҳнаткашлари ҳузурида бир неча бор ўз санъатини намойиш этди.

1974 йилнинг октябрь ойида республикамизнинг 50 йиллик тўйи муносабати билан бадиий ҳаваскорлик санъатини ривожлантиришдаги самарали ишлари учун «Баёт»га «Халқ ашула ва рақс ансамбли» фахрий унвони берилди.

Ансамблнинг жонкуяр ташкилотчиси, бадиий раҳбари ва балетмейстри, Бутунииттифоқ бадиий ҳаваскорлари фестивали лауреати Азимжон Азизов ёш ҳаваскор хонанда, созанда, рақкос ва раққосалардан ҳар бир концерт номерини ниҳоятда пухта ўрганишни, ўз касбига ихлос қўйишни талаб этади.

«Баёт» ансамбли 1976 йили Москвада бўлиб ўтган Бутуниттифоқ ашула ва рақс ансамбллари конкурсида қатнашиб, конкурс ғолиби бўлди. А. Азизов эса, бир қатор сюжетли рақслари учун конкурс лауреати бўлиб, кумуш медаль билан тақдирланди.

Ансамбль 1977 йилдан бери «Ўзбекистон комсомоли» агитпоезди билан республикамиздаги кўпгина область ва шаҳарларга бориб, меҳнаткашлар, пахтакорлар ва чорвадорлар учун кўплаб концертлар намойиш этиб келмоқда. Бугунги кунда ансамбль кўрсатган концертлар 1500 дан ошиб кетди.

1980 йили ансамбль учун ниҳоятда сермаҳсул ва қувончли йил бўлди. Коллектив апрель ойида яна ижодий состав билан Москвада бўлди. Бу сафар ҳаваскорлар Халқ Хўжалиги Ютуқлари Кўргазмасида В. И. Ленин таваллудининг 110 йиллигига атаб ўтказилган Бутуниттифоқ байрам ҳафталигида фаол қатнашди. Орадан кўп ўтмай, 1980 йилнинг сентябрь ойида ушбу ансамбль Польшанинг Зелена Гура шаҳрида ўтказилган IX халқаро фольклор санъати фестивалида иштирок этди. Ансамбль ўзининг «Гулла, яшна ҳур Ўзбекистон» номли театрлаштирилган концерт программаси билан чет эллик санъат мухлисларини ҳайратда қолдирди. Ансамбль ушбу анжуманда 3 та медаль, 1-даражали диплом ва «Энг яхши ижодий коллектив учун» вимпели билан тақдирланди.

Шуниси характерлики, «Баёт» ўзининг алоҳида ижро этиш услубига эга. Деярли барча репертуарлар хор ва якка хонандалар жўрлигида ижро этилиб, уларнинг кўпчилигига оммавий рақслар саҳналаштирилган. Шунингдек, ансамбль ўз фаолиятида энг аввало ўзбек классик ва фольклор санъатини тараннум этади. «Ассалом, тинчлик диёри» вокаль-рақс картинаси, «Ватан шаҳнози», «Жон Ўзбекистон», «Гулизорим», «Дилда завқим», «Савти чоргоҳ», «Мунożот», «Баёт», «Тошкент гуллари», «Гулдаста», «Олтин диёр» каби кўплаб қўшиқ ва рақслар шулар жумласидандир.

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист, хормейстер ва дирижёр Абдуқаҳҳор Султонов 1976 йилдан бери бу коллективда самарали ишлаб келмоқда. Музика раҳбари Ҳамиджон Усмонов эса ҳали ёш, лекин келажаги порлоқ талабчан раҳбар.

Яқинда ансамбль юксак ихтирочилик маҳорати ва ўзбек миллий музика санъатини пропаганда қилишдаги катта ишлари учун Ўзбекистон ЛКСМ Тошкент шаҳар комитети, Ўзбекистон ССР маданият министрлиги томонидан Тошкент область Ленин комсомоли мукофотига номзод қилиб кўрсатилди.

«Баёт» ашула ва рақс халқ ансамбли ҳозирги пайтда жўшқин илҳом оғушидадир. Коллектив СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги ва гўзал Тошкент шаҳрининг 2 минг йиллигига атаб қизғин тайёргарлик кўрмоқда.

А. ТИЛОВОВ.

ЭКРАНДА—ЁШЛИК ШИЖОАТИ

ТЎРТ бурчакли кичкинагина бир мўъжиза орқали хонадонингизда ўтириб бепоён мамлакатимизнинг турли бурчакларидаги ҳаёт лавҳаларини томоша қиласиз, бутун дунёдаги воқеалар билан танишасиз. Фақат шугина эмас, бу мўъжиза — телевидениедаги кўрсатувлар замондошимизнинг жасоратли меҳнатига мадҳия ўқиш билан бирга жуда катта тарбия воситаси бўлиб ҳам хизмат қилаётгани ҳаммамизга маълум. Телевидениенинг ўз олдидаги ана шу вазифаларни қай даражада бажариши кўп жиҳатдан тележурналистларнинг тажриба ва маҳоратига, билими ва дунёқарашига боғлиқдир. Биз бугунги ўзбек телевидениесининг интилувчан журналистлари қаторида «Ёшлик» студиясининг бўлим мудири Нуриддин Очиловни ҳам кўрамиз.

«Телевизион комментатор, — деб ёзган эди давримизнинг атоқли кинорежиссёри Сергей Герасимов, — тайёр мақоласини баланд овоз билан ўқиб берувчи киши эмас, балки фактларни ўзи мустақил талқин қилиб, умуминсоний умумлашмалар чиқара олувчи, ўз мавзусининг хўжайинидир». Кинорежиссёрнинг бу кўчирмасини эслагач беихтиёр Нуриддин Очиловнинг «Ўз мавзуси» тўғрисида ўйлай бошлаймиз ва кўз олдимизда унинг «Сенинг замондошинг» кўрсатувларининг лавҳалари намоён бўлади.

Нуриддин Очилов бундан ўн йилча муқаддам ТошДУ журналистика факультетининг практикант студенти сифатида телевидениега келган эди. Практика давомида унинг ўзига хос серҳаракатлиги, ўз касбига бўлган меҳр-муҳаббати бу ердаги тажрибали журналистларнинг эътиборини тортди ва Н. Очилов университетни тугатиши билан тўғри телевидение редакциясига ишга келди.

У бир неча йилдан буён мунтазам олиб бораётган «Сенинг замондошинг» кўрсатуви ўнлаб, юзлаб меҳнат қаҳрамонларини, оловқалб комсомол-ёшларни халққа таништирди, уларнинг катта бунёдкорлик ишларини эл-юртга намойиш қилди. Тошкент область Тошкент районидан ВЛКСМ XVIII съездининг делегати, Ҳурмат Белгиси ордени кавалери сут соғувчи Вазира Шобобоева, Бутуниттифоқ Ленин комсомоли мукофотининг лауреати заргар Абдурашид Ғаниев, Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреатлари тўқувчи Каромат Ёқуббоева, пойафзалчи Зироат Рустамбекова, йиғувчи слесарь Музаффар Аброрхўжаев, олим Ҳикматулла Лутфуллаев, архитектор Анвар Файзуллаев, ҳайкалтарош Илҳом Жабборов, қурувчи Туроббой Шаропов, рассом Тешавой Пирматов шулар жумласидандир. Бу рўйхатни яна давом эттириш мумкин.

Н. Очилов телевидениеда практика ўтаётганида ҳунар-техника билим юрти ўқувчилари ҳаётига бағишланган «Биз ишчи бўламиз» номли кўрсатувни тайёрлаб, уни ўзи олиб борган ва бу кўрсатув унинг бўлажак фаолиятини тележурналистика билан боғлаган эди. Шундан буён Н. Очилов ёшлар, ёшлик мавзусига содиқ бўлиб келяпти. Дастлабки йилларда «Студентлик олтин даврим», «Интернационал дўстлик клуби» каби кўрсатувларни ўзи тайёрлаб, экранда ўзи олиб борди. Кейинроқ «Бизнинг янги адресимиз» номли кўрсатувлари эътиборга тушди. Долзарб мавзудаги бу кўрсатувлар чўлқуварларга, янги-янги шаҳарлар ва қишлоқлар бунёд этаётган оловқалб комсомол-ёшлар ҳаётига бағишланган эди.

Нуриддин Очилов ўзбекистонлик комсомол-ёшларнинг РСФСРнинг Ноқоратупроқ зонасида олиб бораётган катта бунёдкорлик ишларини, интернационал бурчга садоқатини ҳикоя қилувчи «Ноқоратупроқ уфқлари» номли икки қисмдан иборат видеофильмнинг муаллифи. Бу видеофильм экранда намойиш қилингач, қаҳрамонларнинг ота-оналари, ёри-дўстларидан кўплаб миннатдорчилик хатлари олинди.

Шу кунларда Нуриддин Ленин комсомолининг 64 йиллигига бағишланган телекўрсатувлар устида иш олиб боряпти. Биз ҳамкасб дўстимиз номзоди область комсомол мукофотига муносиб тавсия қилинганини эътироф этиб, унга ижодий омадлар тилаймиз.

М. АСАДУЛЛАЕВ.

КИТОБ ЖАВОНИНГИЗГА

«БУТУНИТТИФОҚ ОҚСОҚОЛИ»

Москвадаги Сиёсий адабиёт нашриётида 1975 йилда нашр этилган Владимир Успенскийнинг мазкур қиссаси ўзбек тилига таржима қилинди. «Бутуниттифоқ оқсоқоли» деб номланган асарда профессионал революционер, ленинча гвардиянинг оташин жангчиси Михаил Иванович Калинин ҳаёти ва фаолияти ҳақида ҳикоя қилинади.

«СЕН ОЛОВЛИ ЮРАКСАН»

Ушбу китоб автори Раҳима Шомансурова шундай деб ёзади: «Бу китоб оловқалб опа-сингилларимиз ҳақида, уларнинг меҳнатдаги шижоати, турмушдаги садоқати, оналик меҳри, ҳаётга муҳаббати тўғрисида. Улар билан тез-тез учрашиб, уларни кузатиб юришимиз, уларга шайдо бўлишимиз рост. Бирдан-бир истагим, мен бугун танишган ажойиб замондошларимизни эртага ҳамма таниса, уларга эргашса деймaн». Ҳужжатли қисса, очерк ва лавҳалардан таркиб топган китоб мундарижаси ва мақсадини муаллифнинг сўзлари кўрсатиб турибди.

«ЎЗИМ ҲАҚИМДА»

Вольф Мессингнинг психологик тажрибаларини ўз кўзингиз билан кўриш шарафига муяссар бўлганмисиз? Балки ўзингиз Мессингга индукторлик қилгандирсиз. Бироқ, сиз берган фикрий буйруқни Мессинг қандай бажарганлигига ҳайрон қолиб, томошабинлар билан бирга қарсак ҳам чалгандирсиз.

«Ўзим ҳақимда» деб номланган китобни сизга мўъжизадек бўлиб туюлган ноёб ҳиссиёт эгаси Вольф Мессинг ёзган.

«ПАХТАЧИЛИКДА ПЛАНЛАШТИРИШ ВА ИҚТИСОДИЙ РАҒБАТЛАНТИРИШ»

А. Иброҳимов ёзган мазкур китобда пахтакор хўжаликларда қишлоқ хўжалик маҳсулотларини етиштириш ва давлатга сотишни планлаштириш тартиби ҳамда колхозчилар ва ишчи-хизматчиларни иқтисодий жиҳатдан рағбатлантириш масалалари назарий ҳам амалий жиҳатдан баён этилади.

Ушбу китоблар «Ўзбекистон» нашриётида босмадан чиқди.

Реклама ва эълонлар

ИСИТИШ МАҚСАДИДА ГАЗДАН ФОЙДАЛАНУВЧИ КОРХОНАЛАР, ТАШКИЛОТЛАР, УЙ БОШҚАРМАЛАРИ РАҲБАРЛАРИ ВА ХУСУСИЙ УЙ ЭГАЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

«ТАШГАЗ» БИРЛАШМАСИ

ҚУЙИДАГИЛАРНИ ЭСЛАТАДИ:

иситиш мавсуми бошлангунга қадар газ билан ишлайдиган газ асбоблари ва печларининг дудбуронлари ва вентиляция каналларининг техникавий ҳолатини текшириб кўриш ва уларни ўз вақтида ремонтдан чиқариш керак.

ГАЗ АСБОБЛАРИНИНГ ДУДБУРОНЛАРИНИ ТЕКШИРИШ ВА ТОЗАЛАШ ҚУЙИДАГИ МУДДАТЛАРДА ЎТКАЗИЛАДИ:

ҳар кварталда бир марта—газ билан ишлайдиган сув иситгичларнинг ғиштин дудбуронлари ва ресторанларнинг плиталари;

ҳар йилда бир марта—иссиққа чидамли бетонли махсус блоклардан ишланган, асбоцементли, сополли дудбуронлар;

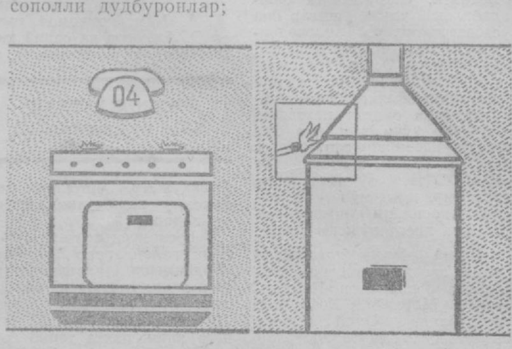

ҳар йилда бир марта—тутун тортиши автоматик жиҳозланган сув иситгичларнинг дудбуронлари;

ҳар йилда бир марта—иситиш мавсуми бошланиши олдидан — иситиш ва иситиш — қайнатиш печларининг дудбуронлари, ҳажмли сув иситгичлар, квартиралар қозонларини иситиш дудбуронлари;

ҳар йилда бир марта —вентиляция каналлари, дудбуронларнинг ишга яроқли эканлиги ҳақидаги ҳужжатларни ўз вақтида, иситиш мавсуми бошлангунга қадар турар жойлар бўйича шаҳар ёки район газ идораларига топширинг. Бу газ хўжаликлари ходимларига қисқа вақт ичида турар жойлар ва коммунал-маиший корхоналардаги барча иситиш асбобларини ишга тушириб юборишда ёрдам беради.

Иситиш мавсуми бошлангунга қадар биноларнинг эшик ва деразаларидаги туйнукларини беркитиш, шунингдек, иситиш шоҳобчаларини яхшилаб ўраш керак. Булар қишки пайтда сизнинг иситиш асбобларингиз яхши иссиқ бераолишини, газни тежаб-тергаб сарфлашни таъминлайди.

БЎЛАР-БЎЛМАСГА ГАЗНИ ЁҚИШГА ЙЎЛ ҚЎЙМАНГ!

«УЗХЛАДОТОРГМОНТАЖ» ТРЕСТИНИНГ ТОШКЕНТ ИХТИСОСЛАШГАН РЕМОНТ-МОНТАЖ БОШҚАРМАСИ
КУРСЛАРГА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Курсларда холодильник ва савдо-технологик ускуналари монтажи ва ремонтига техникавий хизмат кўрсатиш бўйича слесарь-ремонтчилар тайёрланади.

Курсларга Тошкент шаҳри ва Тошкент областида доимий пропискаси бўлган, камида 20 ёшда, 8 синфдан паст бўлмаган маълумотли кишилар маъмурият билан суҳбатдан кейин қабул қилинадилар.

Курсларга қабул қилинганларга ойига 75 сўм ҳажмида стипендия тўланади.

ЎҚИШ МУДДАТИ—4,5 ОЙ.

Машғулотлар группаларнинг комплектланишига кўра бошланади.

Мурожаат этилсин: Тошкент шаҳри, 32-алоқа бўлими, Куйбишев райони, Грампластинкалар кўчаси, 40-уй (1«э», 17, 24 «э»-автобуслар, 17, 18-троллейбусларнинг «ЦСУ» бекати). Телефонлар: 66-21-31, 66-03-65.

Халқаро ҳаёт

ЕВРОПА УЧУН, ХАЛҚЛАР УЧУН ТИНЧЛИК ТАЪМИНЛАНСИН!

ВАРШАВА шартномасида қатнашувчи давлатлар ташқи ишлар министрлари комитети иштирок этган социалистик мамлакатлар ташқи ишлар министрлари билан ўртоқ Л. И. Брежневнинг учрашуви халқаро жамоатчиликнинг диққат марказида турибди. Чет эллардаги оммавий ахборот воситалари бу учрашув Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатлар тинчлик сиёсатига, ядро фалокатининг олдини олиш йўлига астойдил содиқлигини кўрсатувчи янги, ёрқин далил эканлигини таъкидламоқдалар.

Жаҳонда вазият сезиларли даражада кескинлашган ҳозирги пайтда СССРнинг тутган ташқи сиёсат йўли ўзгармасдир. Совет Иттифоқи ўзининг бутун куч-ғайратини кескинликни юмшатишни мустаҳкамлашга қаратмоқда, деб ёзади Венгриянинг «Непсабадшаг» газетаси. Социализм мамлакатлари барча тинчликсевар давлатлар, тинчликни қадрловчи ҳамма кишилар бу сиёсий йўлни қизғин қўллаб қувватламоқдалар ва табрикламоқдалар.

Польшанинг «Трибуна люду» газетаси бундай деб ёзади: Л. И. Брежнев умуман Европа мамлакатлари АҚШнинг тазйиқига қарамай кескинликни юмшатишдан манфаатдор бўлиб қолмоқдалар, деди. Совет Иттифоқи Хельсинкидаги кенгашда бошланган умум Европа жараёни сақланибгина қолмай, шу билан бирга давом этишини, кучга тўлишини қатъий талаб қилмоқда.

Совет раҳбари АҚШнинг мухолифликни кучайтириш йўли, кескинликни юмшатишга путур етказиш йўли кейинги вақтларда Европада ва бутун дунёда тобора кучли равишда намоён бўлаётганлигини айтди, дейилади Американинг АП ахборот агентлиги хабарида, Л. И. Брежнев Хельсинкида бошланган умумевропа жараёни давом этишини ёқлаб чиқди ва Мадриддаги учрашувда Европада ўзаро ишонч ва қуролсизланиш тадбирлари юзасидан конференция ўтказиш тўғрисида қарор қабул қилишга чақирди. Л. И. Брежнев ядро қуролини биринчи бўлиб ишлатмаслик тўғрисида Совет Иттифоқининг олган мажбуриятини таъкидлаб ўтди.

Ғарбий Германиянинг «Генераль анцайгер» газетаси СССР Хельсинки кенгашида бошланган жараённи давом эттириш учун Мадриддаги учрашувнинг муваффақияти учун изчиллик билан кураша-ётганлигини таъкидлайди. Бу позиция, деб ёзади газета, Европа мамлакатларининг манфаатларига мос бўлиб тушади. Р. Рейган маъмурияти кескинликни юмшатиш сиёсатини амалда улоқтириб ташлаган бир пайтда, европаликлар бу сиёсатни қўллаб-қувватламоқдалар.

Хитойнинг «Синьхуа» агентлиги хабар беради: Совет раҳбари Л. И. Брежнев Варшава шартномасида қатнашувчи давлатлар ташқи ишлар министрлари билан учрашди ва Вашингтоннинг ядро қуролларини қисқартириш тўғрисида Женевада олиб борилаётган музокаралар суръатини сусайтирганлигини қоралади. У Европада ишонч ва қуролсизланиш тадбирлари юзасидан конференция чақириш тўғрисида Совет Иттифоқининг илгариги таклифини яна таъкидлаб ўтди. Шу суҳбат давомида Л. И. Брежнев Европа мамлакатлари АҚШ тазйиқига қарамай кескинликни юмшатишдан манфаатдорликларини умуман сақлаб қолмоқдалар, деб таъкидлади. У стратегик қуролларни чеклаш ва қисқартириш юзасидан ҳамда Европада ядро қуролларини чеклаш юзасидан Женевада олиб борилаётган музокаралар «қийинчилик билан ўтаётганлигини» тан олди. Шу билан бирга Л. И. Брежнев Қўшма Штатларни тенг ҳуқуқлилик ва баббаравар хавфсизлик принциплари асосида аҳдлашиб олишни истамаётганликда айблади. (ТАСС).

НАТИЖАСИЗ МУЗОКАРАЛАР

ТОКИО. Қишлоқ хўжалик маҳсулотлари савдо-сотиғи тўғрисида Гонолулудаги Япония—Америка музокаралари натижасиз тугади. Киодо Цусин агентлигининг хабар қилишича, музокаралар бошланиши биланоқ томонлар ўртасидаги «жиддий ихтилофлар» сабабли шу ондаёқ тўхтатиб қўйилди.

Вашингтон Токиода таможня—пошлинасини тамомила бекор қилишни ёки анча камайтиришни, шунингдек озиқ-овқат маҳсулотларининг 30 дан кўп турига харид нархини хилма-хил қилишга эришишга интилди. Аммо Япония ҳукумати учрашув арафасида Америка қишлоқ хўжалик маҳсулотлари учун мамлакат бозорини очиб қўйиш тўғрисида сўз ҳам бўлиши мумкин эмас, деб айтди.

(ТАСС).

● АҚШдаги химия монополиялари фойда кетидан қувиб, химия чиқитларини тозалаш иншоотлари қурилишига маблағ ажратишдан бош тортмоқдалар. СУРАТДА: полициячилар Шимолий Каролина штатида химия саноати чиқитлари билан атроф-муҳит ифлослантирилаётганлигига қарши намойишга чиққанларни қамоққа олмоқда.

АП — ТАСС фотоси.

Спорт

ОЧКОЛАР ҚАДРИ

ЎТГАН шанба ва якшанба кунлари мамлакат футбол чемпионатининг олий лигасида иштирок этаётган командалар навбатдаги тур ўйинларини ўтказдилар. «Пахтакор» ўз майдонида Киевнинг «Динамо» коллективини қабул қилди. Ўйинда ҳар икки команда ҳам фақат бир мақсад —ғалабани кўзлаб тўп сурдилар. Чунки, киевлик футболчилар жадвалда карвонбошилик қилаётган командаларни қувиб етишлари, пахтакорчилар эса кучли олтиликда янада мустаҳкамланиб олишлари лозим эди. Шунинг учун ҳам ўйин ҳужумкор руҳда бошланди. Аввал ташаббусни майдон эгалари қўлга олдилар. Ўйиннинг биринчи ярмида «Пахтакор» ярим ҳимоячиси Петрушин рақиб дарвозабони билан яккама-якка чиқиб, қулай имкониятни бой берди. Орадан кўп ўтмай ҳужумчи Якубик тўпни яқин масофадан дарвозага йўналтира олмади.

Учрашувда кучлар аста-секин тенглаша борди. Сўнгра эса, меҳмонларнинг ҳар томонлама устунлиги яққол сезилди. Бу устунлик албатта ўйин натижасини белгилади. Аввал Хлус, сўнгра Евтушенко Яновский қўриқлаётган дарвозага тўп киритдилар.

«Пахтакор» ҳамон жадвалда олтинчи ўринни эгаллаб турибди. Чунки, командамизни изма-из қувиб келаётган «Зенит» ва «Металлист» командалари ҳам ҳисобот турида мағлубиятга учрадилар. Жумладан, ленинградлик футболчилар Кутаиси шаҳарида маҳаллий «Торпедо» командасидан 2:0 ҳисобида енгилишди. «Металлист» эса ўз майдонида пойтахт автозаводчиларини қабул қилиб, 1:2 ҳисобида имкониятни бой берди.

Турнир жадвалининг юқори қисмида ўринлар учун кураш ниҳоятда кескинлашмоқда. Тошкентда ғалаба нашидасини сурган Киев футболчилари йўқотилган очколар бўйича пешқадам —минсклик клубдошларига етиб олдилар. Белорус футболчилари ўтган турда Бокуда «Нефтчи»га 3:2 ҳисобида ютқазиб қўйишди. «Спартак» —«Динамо» (Тб) ўйинида 4:1 ҳисоби қайд қилинди.

Жадвалнинг қуйи қисмидаги командалар ҳам олий лигада қолиш учун бор имкониятларини ишга солишяпти. Жумладан, сўнгги ўринларни эгаллаб турган «Шахтёр» ва «Қайрат» ғалабага эришди. «Қайрат» «Черноморец»ни «Шахтёр» —«Кубань»ни бир хил (1:0) ҳисобида енгди. Москва динамочилари ўз майдонларида «Арарат»ни 2:0 ҳисобида мағлубиятга учратдилар.

Командаларнинг турнир жадвалидаги ўринлари қуйидагича:

	Ю	Д	М	Т	О
Динамо (Мн)	16	7	6	48-29	39
Спартак	15	8	7	51-26	37
Динамо (Тб)	15	7	8	48-21	37
Динамо К	14	9	5	45-18	37
Арарат	13	9	9	41-42	35
Пахтакор	11	9	10	38-36	31
Зенит	11	8	11	38-37	30
Металлист	10	10	11	31-31	30
Днепр	10	11	10	32-36	30
Динамо (М)	12	5	13	37-40	29
Торпедо (М)	11	7	11	34-31	29
Черноморец	9	11	10	25-27	28
Торпедо (Кт)	9	8	13	36-41	26
Нефтчи	10	5	15	38-56	25
ЦСКА	8	9	13	35-43	25
Шахтёр	8	7	14	34-49	23
Кубань	7	8	14	32-43	22
Қайрат	6	9	15	30-47	21

«Пахтакор» яна тўрт учрашув ўтказади. 31 октябрь «Зенит» — «Пахтакор», 8 ноябрь «Динамо» (Мн) —«Пахтакор», 13 ноябрь «Пахтакор» — «Торпедо» (М), 16 ноябрь «Пахтакор» —ЦСКА.

Редактор Н. НАСИМОВ.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

МТ-I. 9.00 — «Время». 9.40 — «Қўрқма, мен сен билан». Телевизион бадиий фильм. 1- ва 2-сериялар. 12.10 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.15 — «Дўстларимиз экрани». Социалистик мамлакатлар телевидениеларининг ҳужжатли фильмлари. 16.00 — СССР ташкил топганлигининг 60 йиллигига. «Ишчи эстафетаси». 16.50 — «Драматургия ва театр». А. С. Грибоедов. «Ақллилик балоси». 17.35 — Телевизион очерк. 18.05 — Баскетбол бўйича СССР чемпионати. Эркаклар. МАСК —«Жальгирис». 18.45 — «Беш йиллик. Ишлар ва одамлар». «Подмосковьеда ҳовли тўйлари». Кўрсатувда КПСС Москва область комитетининг биринчи секретари В. И. Конотоп иштирок этади. 19.15 — «Дунё воқеалари». 19.30 — «Австрия тупроғида». Кинокўрсатув. 20.10 — «Николо Паганини». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси». 1-серия. 21.30 — «Время». 22.05 — Телевизион ҳужжатли фильмлар. 23.05 — «Дунё воқеалари».

МТ-II. 9.00 — Эрталабки гимнастика. 9.15 — «Қишлоқ хўжалиги». Киножурналининг 5-сони. 9.35 — 10.35 — Физика. 10.05 ва 14.15 Француз тили. 11.05 — Ҳунар-техника билим юртларининг ўқувчиларига. Эстетик тарбия. 11.35 ва 12.35 — Совет давлати ва ҳуқуқи асослари. 12.05 — Шахмат мактаби. 13.05 — «Фан оламида». Академик Л. А. Орбели. 13.45 — Тарих. «Сўнмас у кунлар шуҳрати». 14.45 — «Рус санъати». 15.20 — «Қишлоқ янгиликлари». 16.20 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — «Рассомлар ҳақида ҳикоялар». Р. Кент. 19.15 — «Совет Иттифоқига хизмат қиламан!». 20.30 — «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 20.45 — «Халқаро панорама». 21.30 — «Время». 22.05 — Бадиий фильм.

ЎзТВ-I 11.30 — Физика. 12.00 «Созлаш». Телефильм. 12.30 — Ўзбек адабиёти. Уйғун — драматург. 18.05 — «Сепкилвой каникулда бувисиникига боради». Мультфильм. 18.10— «Пионер дружиналари Бутуниттифоқ маршида». 18.40 — «Ёшлик» студияси кўрсатади. Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотига номзодлар. 19.10 — «СССР 60 йиллигига 60 зарбдор ҳафта». 19.30 — «Ахборот». 19.50 — Телефильм. 20.00 — «Ёзувчилар пахтакорлар ҳақида». 20.30 — «Ахборот». 20.55 — Ўзбекистон телевидениеси ва радиоси ёш солистларининг концерти. 21.30 — «Время». 22.05 — «Чорвачилик — зарбдор фронт». 22.25 — «Салом, бу мен». Бадиий фильм. 1-серия. 23.30 — Янгиликлар.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—П, ЛЕНИН кўчаси, 41.

Телефонлар: редактор ўринбосарлари—335885, 325747, 337916, 325748; масъул секретарь—334808, 325353; секретариат—325750. БЎЛИМЛАР: хатлар ва оммавий ишлар; фельетонлар—334048, 325354; партия турмуши—325778; пропаганда—325645; саноат, капитал қурилиш ва транспорт—325749; қишлоқ хўжалиги—325647; адабиёт ва санъат—325767; совет қурилиши—325645; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325733; фан, маданият ва олий ўқув юртлари—325553; фотомухбир—325894.